

J. Bogers
W. Maljaars
T.H. Rozendaal

Rijkslandbouwconsulentschap
West Noord-Brabant

No. 3.5

J. Beumer
J. Schneider

Landbouw-Economisch Instituut

**BEDRIJFSPLANNEN VOOR EEN
24 HA BEDRIJF OP ZANDGROND**

(Gebaseerd op de mogelijkheden van
het stikstofproefbedrijf van A. de Kock te Bergen op Zoom)



L26
3.5 A

dupl

Juni 1969

Gezamenlijke publikatie van:
Rijkslandbouwconsulentschap West Noord-Brabant - Zevenbergen
Landbouw-Economisch Instituut - Den Haag
Afdeling Bedrijfseconomisch Onderzoek Landbouw

sg6109

Inhoud

	Blz.
WOORD VOORAF	5
HOOFDSTUK I PROBLEEMSTELLING EN UITGANGSPUNTEN	7
§ 1. Probleemstelling	7
§ 2. De bestaande bedrijfssituatie	7
§ 3. De methode	8
§ 4. Uitgangspunten	8
HOOFDSTUK II DE RESULTATEN VAN HET ONDERZOEK	10
HOOFDSTUK III DE BOUWLANDGEWASSEN	19
HOOFDSTUK IV DE GRASPRODUKTIE EN HET MAAISCHEMA	21
HOOFDSTUK V HET RUNDVEE	22
§ 1. De voederbehoefte in de weide- en stalperiode	22
§ 2. Opbrengsten en kosten van de rundveehouderij	24
§ 3. Percentage wintermelk en het afkalfpatroon	25
HOOFDSTUK VI ARBEIDSAANBOD, ARBEIDSVERBRUIK EN WERK DOOR DERDEN	26
§ 1. Het arbeidsaanbod	26
§ 2. De arbeidsorganisatie	26
HOOFDSTUK VII NIET-TOEGEREKENDE KOSTEN	31
SAMENVATTING EN CONCLUSIES	33
BIJLAGEN	35

BIJLAGEN

Blz.

I a.	Plannen met 70% grasland en 30% bouwland en 1,4 g.v.e. per koe	36
I b.	Plannen met min.6% en max.10% bouwland en 1,4 g.v.e. per koe	38
I c.	Plannen met 100% grasland en 1,4 g.v.e. per koe	40
II a.	Plannen met 70% grasland en 30% bouwland en 1,2 g.v.e. per koe	42
II b.	Plannen met min.6% en max.10% bouwland en 1,2 g.v.e. per koe	44
II c.	Plannen met 100% grasland en 1,2 g.v.e. per koe	46
III a.	Plannen met 70% grasland en 30% bouwland en 1,0 g.v.e. per koe	48
III b.	Plannen met min. 6% en max.10% bouwland en 1,0 g.v.e. per koe	50
III c.	Plannen met 100% grasland en 1,0 g.v.e. per koe	52
IV a.	Arbeidsaanbod en verbruik (70% grasl. en 30% bouwland en 1,4 g.v.e. per koe)	54
IV b.	Arbeidsaanbod en verbruik (min.6% en max.10% bouwland en 1,4 g.v.e. per koe)	56
IV c.	Arbeidsaanbod en verbruik (100% grasland en 1,4 g.v.e. per koe)	58
V a.	Arbeidsaanbod en verbruik (70% grasl. en 30% bouwland en 1,2 g.v.e. per koe)	60
V b.	Arbeidsaanbod en verbruik (min.6% en max.10% bouwland en 1,2 g.v.e. per koe)	62
V c.	Arbeidsaanbod en verbruik (100% grasland en 1,2 g.v.e. per koe)	64
VI a.	Arbeidsaanbod en verbruik (70% grasl. en 30% bouwland en 1,0 g.v.e. per koe)	66
VI b.	Arbeidsaanbod en verbruik (min.6% en max. 10% bouwland en 1,0 g.v.e. per koe)	68
VI c.	Arbeidsaanbod en verbruik (100% grasland en 1,0 g.v.e. per koe)	70
VII a.	Wintervoerproductie en aankopen (1,4 g.v.e. per koe)	72
VII b.	" " " (1,2 g.v.e. per koe)	73
VII c.	" " " (1,0 g.v.e. per koe)	74

Woord vooraf

Op gemengde bedrijven op de Noordbrabantse zandgronden is er een groeiende belangstelling voor moderne systemen van veestalling, melken en veeverzorging. Invoering van deze systemen vereist enerzijds grote investeringen in gebouwen en bijbehorende uitrusting, maar kan anderzijds een grote arbeidsbesparing opleveren. Om de mogelijkheden tot arbeidsbesparing te benutten en de investeringen lonend te maken moet echter de melkveestapel van voldoende omvang zijn. Voor vrijwel alle bedrijven betekent dit dat de melkveestapel moet worden uitgebreid, hetgeen o.m. mogelijk is door intensievere graslandexploitatie, door omzetting van bouwland in grasland of door afstoten van de jongveeopfok.

Deze verschillende mogelijkheden zijn in deze publikatie, op basis van lineaire programmering, nader onderzocht en onderling vergeleken. Daarbij is gebruik gemaakt van een bedrijfsmodel waarvan de uitgangspunten werden ontleend aan het stikstofproefbedrijf van de heer A. de Kock te Bergen op Zoom.

Het spreekt vanzelf dat de uitkomsten van de voor dit bedrijf uitgevoerde berekeningen niet zonder meer van toepassing zijn op andere bedrijven. Ze kunnen echter wel aanknopingspunten bieden voor de verdere gedachtevorming van ondernemers en voorlichters die met deze problematiek te maken hebben. In ieder geval wordt inzicht verkregen in de verschillende mogelijkheden en in de factoren die bij de keuze uit deze mogelijkheden van belang zijn.

Deze publikatie is tot stand gekomen in samenwerking met het Rijkslandbouwconsulentschap Zevenbergen. De verslaglegging werd verzorgd door J. Beumer van de afdeling Bedrijfseconomisch Onderzoek Landbouw van het L.E.I.

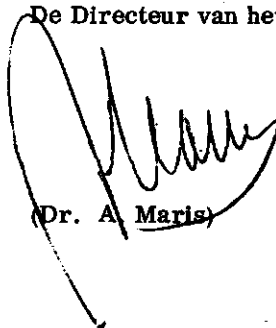
Juni 1969

De Rijkslandbouwconsulent



(Ir. J.A.H. Haenen)

De Directeur van het L.E.I.



(Dr. A. Maris)

HOOFDSTUK I

Probleemstelling en uitgangspunten

§ 1. Probleemstelling

Voor een gemengd bedrijf in het consulentenschap Zevenbergen zijn verschillende bedrijfsplannen opgesteld.

Het betreft hier een gemengd zandbedrijf van 24 ha met een vrij gunstige verkaveling. De grond ligt aaneengesloten, behoudens één perceel op 2 km afstand. De kwaliteit van de grond loopt uiteen van vrij vochtig tot soms droogtegevoelig. De bedrijfsgebouwen zijn goed ingericht met een open loopstal en doorloopmelkstal voor het melken. Het werk op het bedrijf wordt verricht door de boer met hulp van de gezinsleden.

Om bij het huidige bedrijfsplan de werkzaamheden rond te zetten moest veelvuldig een beroep op de gezinsleden worden gedaan. Dit riep steeds meer bezwaren op. De boer wilde daarom naar een eenvoudiger bedrijfsplan waarbij alleen de loonwerker en eventueel nog wat losse arbeid zouden worden ingeschakeld.

In deze publikatie is nu nagegaan, welke mogelijkheden er voor dit bedrijf zijn, waarbij aandacht is besteed aan de volgende vragen.

- Moet het bedrijf als gemengd of als weidebedrijf worden geëxploiteerd?
- Wat is de invloed van een ruime, krappe of geen jongveebezetting op het bedrijfsresultaat?
- Hoeveel melkkoeien kunnen er op een 24 ha bedrijf nog met voordeel worden gehouden?
- Indien er meer melkkoeien kunnen worden gehouden, dan waarvoor stalruimte aanwezig is, in hoeveel jaar kan dan het voor verbouwing geïnvesteerd bedrag worden afgelost, door het extra-inkomen dat door deze meerdere koeien is verkregen?

De berekeningen zijn uitgevoerd op pachtbasis waarbij uitgegaan is van:

- een bedrijf met 70% grasland en 30% bouwland
- een bedrijf met minimaal 6% en maximaal 10% bouwland
- een bedrijf met 100% grasland.

Bij alle drie de bedrijfstypen is gerekend met drie verschillende melkvee-/jongveeverhoudingen nl. 1,4-1,2 en 1,0 g. v. e. per melkkoewat overeenkomt met 10, 5 en 0 stuks jongvee per 10 melkkoeien.

Alhoewel de uitkomsten van de voor dit bedrijf uitgevoerde berekeningen uiteraard niet zonder meer van toepassing zijn op andere bedrijven, kunnen de resultaten toch van veel nut zijn voor ondernemers en voorlichters die met deze problemen te maken hebben.

§ 2. De bestaande bedrijfssituatie

De bedrijfsgebouwen bestaan uit een grote, aan één zijde open landbouwschuur, een houten opslagplaats voor werktuigen en een afzonderlijke stenen loopstal voor pinken.

In de landbouwschuur is de open loopstal ondergebracht, waarin maximaal 40 melkkoeien gehouden kunnen worden. De loopstal grenst aan een even grote buitenuitloop van beton, waarvan een lange zijde bestaat uit een met golfplaten afgedekte voederplaats. In de schuur is tevens de tweestands doorloopmelkstal en het melklokaal gebouwd. De opfokstallen voor de kalveren en de stierenstal bevinden zich ook in deze schuur. Tenslotte is er een opslagruimte voor hooi en stro naast en boven de loopstal en is er nog ruimte voor + 40 ton voederbieten. Er zijn geen betonnen silo's; gras en snijmafs voor wintervoeding wordt geconserveerd in driedirect achter de schuur gelegen sleuf-silo's.

De verkaveling is vrij goed; 16 percelen liggen aanéengesloten achter de boerderij en zijn - op de achterste drie na - goed bereikbaar via een zandweg, tevens looppad voor de koeien. Een stuk grond van 2,65 ha in twee percelen verdeeld, ligt op ruim 2 km afstand. Hier worden geen melkkoeien geweid.

Door opvoering van de stikstofgift is het mogelijk meer vee te houden. Dit zal echter alleen dan zinvol zijn, als de oppervlakte grasland een belangrijk knelpunt is om tot nog betere bedrijfsresultaten te geraken. Tevens roept dit de vraag op in welke mate het houden van één koe meer of minder het bedrijfsresultaat beïnvloedt. In de tabellen is daarom aangegeven, wat het effect op het arbeidsinkomen is, indien het aantal melkkoeien plus bijbehorend jongvee op dit bedrijf varieert.

§ 3. De methode

De bedrijfsplannen zijn berekend op basis van de methode der lineaire programmering. Voor de toepassing van deze methode is een gedetailleerde kennis van een groot aantal technische en economische relaties vereist. In hoofdstuk III e.v. wordt uitvoerig ingegaan op deze relaties. Wellicht ten overvloede zij hier nog vermeld, dat de uitkomsten van een lineaire programmering uiteraard afhankelijk zijn van de gekozen uitgangspunten.

§ 4. Uitgangspunten

Zoals in de vorige paragraaf is gesteld is op het bedrijf stalruimte voor maximaal 40 melkkoeien. Ten einde een indruk te geven hoeveel koeien er maximaal op een bedrijf van + 24 ha gehouden kunnen worden bij de bestaande organisatie van het bedrijf, is de stalruimte niet beperkt gesteld. Voor zover het aantal koeien de 40 stuks te boven gaat, is voor uitbreidingskosten f.150,- per g.v.e. in rekening gebracht.

Voorts is aangenomen dat voldoende bietenkoppen en bietenblad kan worden aangekocht.

Bij de plannen waarbij de eis is gesteld, dat in verband met de inzaai van nieuw grasland, op het bedrijf minimaal 1,5 ha en maximaal 2,5 ha bouwland aanwezig moet zijn (minimaal 6% maximaal 10% bouwland) wordt steeds de minimum oppervlakte bouwland in het bedrijfsplan opge-

nomen. Op dit bouwland mogen alleen voederbieten (max.0,5 ha) en snijmafs (max.2 ha) worden verbouwd.

Voor verdere uitgangspunten zie Hoofdstukken III, IV, V, VI en VII.

HOOFDSTUK II

De resultaten van het onderzoek

In de tabellen 1 t/m 3 zijn achtereenvolgens voor de verschillende jongveebezettingen - 1,4, 1,2 en 1,0 g.v.e. per melkkoe - de resultaten van de berekeningen weergegeven.

In elke tabel zijn de resultaten voor (1) het gemengde bedrijf met 30% bouwland (2) het bedrijf met 6 à 10% bouwland en (3) het bedrijf met volledig grasland onderling vergeleken.

Voor elk van deze situaties is weergegeven hoe bedrijfsplan en bedrijfsuitkomsten zich ontwikkelen bij geleidelijke uitbreiding van de melkveestapel tot de omvang, waarbij verdere uitbreiding bij de gegeven uitgangspunten geen verhoging van inkomen meer oplevert.

Afnemend voordeel bij opvoering van de veebezetting

In elke bedrijfssituatie neemt het inkomen, dat met de laatste koe wordt verdiend af, naarmate de veebezetting verder wordt opgevoerd. Nadat het aangehouden maximale stikstofniveau van 350 kg N is bereikt, kan in de toenemende voederbehoefte niet meer worden voorzien door verhoging van de graslandopbrengst via hogere stikstofgift. Bij uitbreiding van de veestapel is dan meer gras nodig voor beweiding en derhalve minder beschikbaar voor winning van hooi en kuilgras. Het maaipercantage neemt dan ook af, zoals uit de tabellen blijkt. Het ontstane tekort in de voederverzorging gedurende de stalperiode als gevolg van grotere veestapel en geringere ruwvoederwinning van grasland moet worden gedekt door aankoop en - op het gemengde bedrijf - vergroting van de oppervlakten voederbieten en snijmaïs. Hierdoor nemen de kosten van aangekocht voer toe en vermindert op het gemengde bedrijf de geldopbrengst van marktbaar gewassen. Bovendien stijgen de kosten van (losse) arbeid en loonwerk. Vooral indien de stal moet worden uitgebreid, komt men vrij spoedig tot het punt, waar verdere opvoering van de veebezetting op basis van voeraankoop weinig meer oplevert. Wanneer dit het geval zal zijn hangt uiteraard mede af van de voeraankoopmogelijkheden, die het bedrijf heeft.

De bouwland-grasland verhouding

Bij elke jongveebezetting blijken de bedrijfsvoeringen met uitsluitend of vrijwel uitsluitend grasland betere inkomensmogelijkheden te bieden dan het gemengde bedrijf met 30% bouwland. Het verschil bedraagt f.2000,- à f.4000,-. Een voorwaarde hiervoor is echter dat de stalruimte en de veestapel worden aangepast aan het grotere graslandareaal. Hierbij dient te worden bemerkt dat door de doelmatige inrichting van de bedrijfsgebouwen en de moderne werkmethodes bij melken en veeverzorging de concurrentiekracht van de melkveehouderij op dit bedrijf sterk is.

De jongveebezetting

Uit de onderlinge vergelijking van de tabellen 1, 2 en 3 komt voorts naar voren, dat bij de aangehouden uitgangspunten het afstoten van de jongveeopfok voordelen biedt. Dit geldt voor elk van de bedrijfsvoeringsvarianten. Voor het gemengde bedrijf is het hiermee te behalen voordeel echter kleiner dan voor de bedrijven met uitsluitend of vrijwel uitsluitend grasland, zoals ook uit de grafiek blijkt (blz. 18).

De financiering van de staluitbreiding

Tenslotte is nog nagegaan in hoeverre het voor de boer aantrekkelijk is voor staluitbreiding geld te lenen. In onderstaand overzicht is een berekening gegeven, waarbij is aangenomen dat de staluitbreiding geheel met geleend geld moet worden gefinancierd tegen een rente van 7% per jaar. Voorts is aangenomen, dat het door deze staluitbreiding verkregen meerdere arbeidsinkomen wordt aangewend voor rente en aflossing. Uit dit overzicht blijkt, dat de investering in staluitbreiding van het weidebedrijf in een aanmerkelijk korter aantal jaren is terug verdiend dan, indien de investering op het gemengde bedrijf zou hebben plaatsgehad.

Het aantal jaren waarin de investering voor staluitbreiding is afgelost

	1,4 g.v.e. p.melkkoe		1,2 g.v.e.p.melkkoe		1,0 g.v.e.p.melkkoe	
	weide- bedrijf	gem. bedr. 70/30	weide- bedrijf	gem. bedr. 70/30	weide- bedrijf	gem. bedr. 70/30
plan	3E	1D	3D	1D	3F	
Aantal melkkoeien	48	42	52	54	66	
Toename van het arb. inkomen v/d ondern. vanaf 40 melkkoeien	4770	530	8530	5220	17890	
Benodigd kapitaal voor staluitbreiding bij f.1000,- per g.v.e.	11200	2400	14400	14000	26000	
Benodigd kapitaal voor staluitbreiding bij f.1500,- per g.v.e.	16800	3600	21600	21000	39000	
Indien de toename v/h arb.inkomen v/d ondern. vanaf 40 melkkoeien ge- heel wordt aangewend voor rente en aflossing is het geleende kapitaal: Bij een invest.v. f.1000,- per g.v.e. afgelost in	3 jaar	6 jaar	2 jaar	4 jaar	2 jaar	
Bij een invest.v. f.1500,- per g.v.e. afgelost in	5 jaar	10 jaar	3 jaar	5 jaar	3 jaar	

Tabel 1

Plannen bij een veebezetting van 1,4 grootvee-eenheden per koe 1)

		70% grasland en 30% bouwland			
		Bedrijfsplan			
		1 A	1 B	1 C	1 D
Oppervlakte cultuurgrond	ha	24,25	24,25	24,25	24,25
W.v. :	grasland	17,08	17,08	17,08	17,08
	mais	0,57	0,57	1,10	1,71
	voederbieten	0,14	0,43	0,38	0,39
	stoppelknollen (na gras)	0,61	0,52	-	-
	zomergerst	5,--	5,--	4,47	3,86
	sulkerbieten	1,46	1,17	1,22	1,21
Aantal melkkoeien		30	32	34	36
Aantal grootvee-eenheden		42,0	44,8	47,6	50,4
Aant. g.v.e.p. ha grasland en voedergew.		2,36	2,48	2,56	2,63
Perc. gemaaid (in % v/d opp. grasl.)		61	49	39	26
Kg N per ha grasland		350	350	350	350
Kg ds (bruto) per g.v.e./dag i/h ruwvoer		11,0	11,0	10,5	10,0
Kg krachtvoer per koe		378	400	471	552
Ruwvoerkosten p. koe in gld. (aangekocht)		85	115	131	133
Arbeidsinkomen van het bedrijf		32 709	33 950	34 601	35 178
Arbeidsinkomen v. d. ondernemer		32 447	33 658	34 265	34 786
Toeneming arb. ink. v. d. ondernemer		1211	607	521	407
Toeneming melkkoeien		2	2	2	2
Toen. arb.ink. per melkkoe bij verbouwing		605	303	260	203
Toen. arb.ink. per melkkoe zonder verbouw.		605	303	260	203

1) Een volledig en meer gedetailleerd overzicht van de bedrijfsuitkomsten is gegeven in de bijlagen I a, b en c.

minimaal 6% en maximaal 10% bouwland					100% grasland				
Bedrijfsplan					Bedrijfsplan				
2 A	2 B	2 C	2 D	2 E	3 A	3 B	3 C	3 D	3 E
24,25	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25
22,75	22,75	22,75	22,75	22,75	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25
1,--	1,--	1,--	1,--	1,--	-	-	-	-	-
0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	36	40	44	46	34	38	42	46	48
44,8	50,4	56,0	61,6	64,4	47,6	53,2	58,8	64,4	67,2
1,85	2,08	2,31	2,54	2,66	1,96	2,19	2,42	2,65	2,77
82	86	84	59	58	92	93	90	73	65
259	329	350	350	350	283	341	350	350	350
10,0	10,0	11,0	11,0	10,5	11,0	11,0	11,0	11,0	10,0
460	460	460	480	535	460	460	460	460	485
-	20	72	142	166	33	67	130	201	231
28 782	32 919	36 607	38 538	38 893	31 045	34 705	37 496	39 144	39 618
28 510	32 359	35 915	37 774	38 025	30 601	34 021	36 604	38 248	38 668
3 849	3 556	1 859	251		3 420	2 583	1 644	420	
4	4	4	2		4	4	4	2	
962	889	465	125		855	646	411	210	
962	889	675	335		855	646	621	420	

TABEL 2

Plannen bij een veebezetting van 1,2 grootveeëenheid per koe 1)

		70% grasland en 30% bouwland			
		Bedrijfsplan			
		1 A	1 B	1 C	1
Oppervlakte cultuurgrond	ha	24,25	24,25	24,25	24,25
W.v. :	grasland	17,08	17,08	17,08	17,08
	maïs	0,57	0,57	1,57	2,71
	voederbieten	0,28	0,41		
	stoppelkollen (na gras)	0,43			
	zomergerst	5,--	5,--	4,03	3,96
	suikerbieten	1,32	1,19	1,57	1,48
Aantal melkkoeien		36	38	40	38
Aantal grootveeëenheden		43,2	45,6	48,--	50,0
Aantal g.v.e. per ha grasland+voedergew.		2,41	2,52	2,57	2,57
Perc. gemaaid (in % v/d opp. grasland)		58	48	37	48
Kg N per ha grasland		350	350	350	350
Kg ds uit ruwvoer(bruto)per g.v.e. per dag		11,0	11,0	11,0	10,8
Kg krachtvoer per koe		324	361	432	400
Ruwvoerkosten p.koe in gld.		87	111	108	100
Arbeidsinkomen van het bedrijf		35 823	36 869	37 530	37 700
Arbeidsinkomen v.d. ondernemer		35 463	36 457	37 070	37 200
Toeneming arb.ink. v.d. ondernemer			994	613	174
Toeneming melkkoeien			2	2	2
Toen. arb.ink. per melkkoe bij verbouwing			497	306	87
Toen. arb.ink. per melkkoe zonder verbouwing			497	306	297

1) Een volledig en meer gedetailleerd overzicht van de bedrijfsuitkomsten is gegeven in de bijlagen II a, b, en c.

minimaal 6% en maximaal 10% bouwland				100% grasland			
Bedrijfsplan				Bedrijfsplan			
2 A	2 B	2 C	2 D	3 A	3 B	3 C	3 D
24,25	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25
22,75	22,75	22,75	22,75	24,25	24,25	24,25	24,25
1,--	1,--	1,--	1,--	-	-	-	-
0,50	0,50	0,50	0,50	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
40	44	48	52	40	44	48	52
48,--	52,8	57,6	62,4	48,--	52,8	57,6	62,4
1,94	2,18	2,38	2,57	1,94	2,18	2,38	2,57
85	85	82	67	89	88	86	79
300	350	350	350	279	324	350	350
10,5	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
396	396	396	426	396	396	396	396
9	31	80	127	40	68	104	153
33 691	36 579	39 025	40 688	33 668	36 264	38 617	40 580
33 047	35 755	38 045	39 684	33 040	35 428	37 585	39 412
2 708	2 290	1 639		2 388	2 157	1 827	
4	4	4		4	4	4	
677	572	410		597	539	457	
857	752	590		777	719	637	

TABEL 3

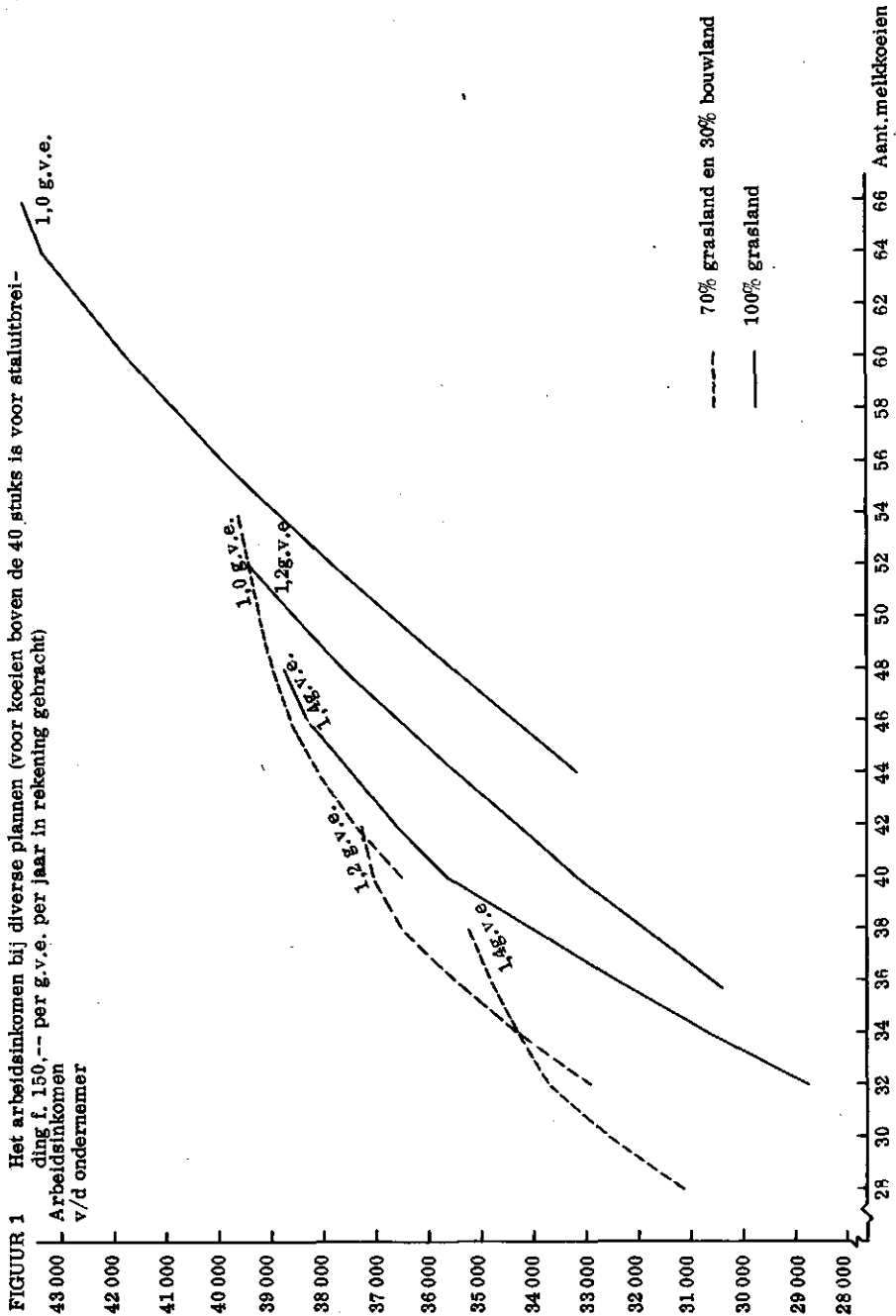
Plannen bij een veebezetting van 1,0 grootveeëenheid per koe 1)

		70% grasland en 30% bouwland			
		Bedrijfsplan			
		1 A	1 B	1 C	1
Oppervlakte cultuurgrond	ha	24,25	24,25	24,25	24
W.v. :	grasland	17,08	17,08	17,08	17
	mafs	0,57	0,72	2,--	2
	voederbieten	0,23	0,33	-	0
	stoppelknollen(na gras)	0,57	-	-	-
	zomergerst	5,--	4,85	3,57	3
	suikerbieten	1,37	1,27	1,60	1
Aantal melkkoeien/grootveeëenheden		42	46	50	
Aantal g.v.e. per ha grasl.+voedergew.		2,35	2,54	2,62	2
Percentage gemaaid(in % v/d oppervl.grasl.)		62	47	28	
Kg N per ha grasland		350	350	350	
Kg ds uit ruwvoer(bruto)per g.v.e.per dag		11,0	11,0	10,5	
Kg krachtvoer per koe		270	336	427	
Ruwvoerkosten p.koe in gld.		62	93	90	
Arbeidsinkomen van het bedrijf		37 650	38 954	39 645	40
Arbeidsinkomen van de ondernemer		37 398	38 610	39 209	39
Toeneming arb. ink. v.d. ondernemer		1212	599	433	
Toeneming melkkoeien		4	4	4	
Toen. arb.ink. per melkkoe bij verbouwing		303	150	108	
Toen. arb.ink. per melkkoe zonder verbouwing		453	300	258	

1) Een volledig en meer gedetailleerd overzicht van de bedrijfsuitkomsten is gegeven in de bijlagen III a, b, en c.

minimaal 6% en maximaal 10% bouwland						100% grasland					
Bedrijfsplan						Bedrijfsplan					
2 A	2 B	2 C	2 D	2 E	2 F	3 A	3 B	3 C	3 D	3 E	3 F
24,25	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25
22,75	22,75	22,75	22,75	22,75	22,75	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25	24,25
1,--	1,--	1,--	1,--	1,--	1,--	-	-	-	-	-	-
0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
44	48	52	56	60	64	48	52	56	60	64	66
1,81	1,98	2,14	2,31	2,47	2,64	1,98	2,14	2,31	2,47	2,64	2,72
91	85	88	86	70	61	91	91	89	86	74	68
280	300	350	350	350	350	285	325	350	350	350	350
11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	10,6
330	330	330	330	344	405	330	330	330	330	330	360
-	11	23	58	95	116	35	54	79	113	148	161
3179	36085	38834	41182	42846	44141	35998	38465	40744	42793	44446	44854
2947	35613	38162	40330	41950	43169	35502	37769	39880	41757	43374	43730
2666	2549	2168	1620	1219		2267	2111	1877	1617	356	
4	4	4	4	4		4	4	4	4	2	
666	637	542	405	305		566	528	469	404	178	
816	817	692	555	455		716	678	619	554	328	

FIGUUR 1 Het arbeidsinkomen bij diverse plannen (voor koeien boven de 40 stuks is voor staluitbrei-
ding f. 150.-- per g.v.e. per jaar in rekening gebracht)
Arbeitsinkomen
v/d ondernemer



HOOFDSTUK III

De bouwlandgewassen

Bij de huidige bedrijfsvoering (70% grasland en 30% bouwland) is de oppervlakte bouwland 7,17 ha. Op de hoogst gelegen percelen, ook de meest droogtegevoelige, wordt in de regel geen grasland ingezaaid. Op de andere percelen wordt wisselbouw toegepast.

In verband met de vruchtwisselingseisen kunnen maximaal de volgende oppervlakten met bouwlandgewassen worden beteeld:

5,-	ha	zomergerst
1,60	"	suikerbieten
0,60	"	voederbieten
1,60	"	totaal bieten
2,-	"	snijmafs
1,-	"	stoppelknollen als nagewas na gras

In de tweede situatie (6 tot 10% bouwland) is ervan uitgegaan dat een eventueel grastekort in droge zomers, in verband met droogtegevoeligheid van percelen, moet kunnen worden opgevangen door ander ruwvoer. Omdat snijmafs weinig droogtegevoelig is, is gesteld dat hiervoor mafs verbouwd moet worden. Tevens moet voor verbetering van het grasland regelmatig gescheurd en opnieuw ingezaaid worden. Hierbij is aangenomen, dat er minstens 1,50 ha bouwland moet zijn met een maximum van 2,50 ha. De te verbouwen gewassen zijn voederbieten en snijmafs. Hierbij is als eis gesteld dat de totale oppervlakte niet meer mag bedragen dan 2,- ha snijmafs en 0,50 ha voederbieten.

In de derde situatie is aangenomen, dat de gehele oppervlakte in grasland is gelegd.

De opbrengsten en kosten per ha gewas zijn in tabel 4 weergegeven.

HOOFDSTUK IV

De grasproduktie en het maaischema

Op basis van de grasproduktie in voorgaande jaren is de graslandopbrengst gesteld op maximaal 4 675 kg ZW netto bij een stikstofbemesting van ten hoogste 350 kg N per ha. Bij de stikstofgift van 250-300 kg N 300-350 kg N is rekening gehouden met een afnemend stikstofeffect van resp. 6 en 5,5 kg ZW per kg N netto.

Fosfaat en kali worden gestrooid in een hoeveelheid van 70 kg P₂O₅ en 40 kg K₂O per ha. De bemestingstoestand van het grasland is in het algemeen zeer goed.

Met een maximale droge-stofopneming van 11 kg incl.5% verliezen uit hooi en kuilgras als uitgangspunt is een maaischema samengesteld, dat voldoende ruimte laat om steeds genoeg weidegras voor het vee beschikbaar te hebben.

Er is uitgegaan van een op de melkproduktie afgestemde voederbehoefte, een voor dit bedrijf onder normale omstandigheden te verwachten opbrengst aan hooi en kuilgras, alsmede van een bij het bemestingsniveau passend maaischema. Hiervan kan het volgende overzicht worden gegeven:

Periode	Maaischema in proc. van totaal gemaaide oppervlakte	Netto-opbrengst per snede per ha in ton produkt		
		hooi	voordroog kuil	maaikneus kuil
Mei II	30	-	9,0	15,5
Juni I	25	5,2	9,0	20,0
Juni II	20	5,2	9,0	20,0
Juli I	10	4,2	7,0	15,5
Aug. II	5	3,6	7,0	14,0
Sept. I	10	-	7,0	14,0
Totaal	100			

HOOFDSTUK V

Het rundvee

§ 1. De voederbehoefte in de weide- en stalperiode

Bij de berekening van de voederbehoefte voor de plannen met 70% grasland en 30% bouwland (huidige bedrijfsvoering) is de weideperiode gesteld op 230 en de stalperiode op 135 dagen. Aan het eind van de weideperiode is de mogelijkheid opengelaten om naast gras, bietenblad en stoppelknollen van eigen bedrijf en aangekocht bij te voeren.

Voor de plannen met minstens 6% en maximaal 10% bouwland en 100% grasland is de weideperiode gesteld op 200 en de stalperiode op 165 dagen. Bij deze plannen is de mogelijkheid opengelaten de laatste 30 dagen van de weideperiode en de eerste 30 dagen van de stalperiode aangekocht vers bietenblad bij te voeren. Als in de weideperiode vers bietenblad gevoerd wordt, is de eis gesteld, dat dan ook minstens 1 kg graszaadhooi wordt bijgevoerd.

Voor de weideperiode is de voederopneming per g.v.e. per dag op 7 kg ZW netto gesteld. Voor bijvoeding is een halve kg krachtvoer per koe per dag aangehouden, waarbij verder geen rekening wordt gehouden met een mogelijke invloed op de grasopneming.

De voederbehoefte per g.v.e. in de stalperiode is op grond van de voedernormen berekend.

Voor voerverliezen, verspilling enz. is 5% in rekening gebracht. Bij het stellen van de minimale hoeveelheid krachtvoer in het rantsoen is uitgegaan van gemiddeld 2 kg per g.v.e. per staldag met max. 11 kg ds bruto uit ruwvoer.

De maximale hoeveelheid droge stof in het totale rantsoen (ruwvoer + krachtvoer) is gesteld op 16 kg per g.v.e. per staldag. Per dier moet minstens 2,5 kg ds uit hooi en/of voordroogkuil beschikbaar zijn.

De wijze waarop in de voederbehoefte gedurende de stalperiode wordt voorzien is bepaald met behulp van de lineaire programmering. Daarbij zijn bepaalde eisen gesteld ten einde een veevoeder-technisch verantwoord rantsoen te bereiken.

Deze eisen zijn in tabel 5 vermeld (zie blz 23). Voor de samenstelling van het voederrantsoen kan, met inachtneming van de hiervoren vermelde beperkingen, een keus worden gedaan uit verschillende soorten voedermiddelen. Deze kunnen worden onderscheiden in voer van eigen bedrijf en aangekochte voedermiddelen.

Een overzicht van de voederwaarde van ruwvoer en krachtvoer is opgenomen in tabel 6.

Tabel 5. De aan het rantsoen gestelde eisen

	Aard v/d be- perking	Per g.v.e. ged. stalper. in kg	Aantal dgn dat gevoerd moet/kan worden
Plannen met 70% grasland en 30% bouwland			
Weideperiode			
ZW	min.	1 610	230
Vers bietenbl.en-kop (eig.bedr.en aangek.)	max.	1 500	60
Graszaadhooi (indien bietenblad-en kop gevoerd wordt)	min.	60	60
Stoppelknollen (eigen bedrijf)	max.	1 800	60
Graszaadhooi	max.	180	60
Stalperiode			
ZW (1,4 g.v.e. per melkkoe)	min.	930	135
Vre (1,4 g.v.e. per melkkoe)	min.	177	135
Droge pulp	max.	203	135
Ingekuilde bietenbl.-en kop (eigen bedr. en aangekocht)	max.	2025	135
Graszaadhooi	max.	405	135
Plannen met 6% en met 10% bouwland en 100% grasland			
Weideperiode			
ZW	min.	1 400	200
Vers bietenbl.-en kop (aangekocht)	max.	750	30
Graszaadhooi (indien bietenbl.en-kop gevoerd wordt)	min.	30	30
Graszaadhooi	max.	90	30
Stalperiode			
ZW (1,4 g.v.e. per melkkoe)	min.	1 117	165
Vre (1,4 g.v.e. per melkkoe)	min.	214	165
ZW (1,2 g.v.e. per melkkoe)	min.	1 119	165
Vre (1,2 g.v.e. per melkkoe)	min.	214	165
ZW (1,0 g.v.e. per melkkoe)	min.	1 137	165
Vre (1,0 g.v.e. per melkkoe)	min.	221	165
Droge pulp	max.	248	165
Vers bietenbl.en-kop (aangekocht)	max.	750	30
Ingekuilde bietenbl.en-kop (aangekocht)	max.	2 025	135
Graszaadhooi	max.	495	165

min. = minimaal

max. = maximaal

Tabel 6. Samenstelling en prijzen van voedermiddelen

		gr. per kg produkt			prijs per 100/1000 kg
		ds	ZW	Vre	
Hooi	eigen bedr.	840	292	67	-
Kuil voordroog	" "	400	200	37	-
Kuil maaikneus	" "	200	103	17	-
Snijmais kuil	" "	250	150	9	-
Voederbieten	" "	125	75	6	-
Suikerb.bl. en-kop (vers)	" "	170	96	13	-
Stoppelknollen	" "	110	65	14	-
Suikerb.bl. en-kop (vers)	aankoop	170	96	13	19,- ¹⁾
Suikerb.bl. en-kop (kuil)	"	190	88	13	25,- ²⁾
Graszaadhooi	"	840	233	23	50,-
a brok	"	900	660	140	39,-
c brok	"	900	650	240	41,-
Droge pulp	"	900	555	50	23,-

1) incl. 25% verliezen.

2) incl. 40% verliezen plus afdekken kuil.

Een overzicht van de voederbehoefte en de dekking hiervan door ruwvoerprodukten van eigen bedrijf en aangekocht ruwvoer is voor een aantal bedrijfsplannen weergegeven in bijlage 7.

§ 2. Opbrengsten en kosten van de rundveehouderij

Bij het vaststellen van de opbrengst per koe is van de volgende opbrengst- en kostenverwachtingen uitgegaan.

Opbrengsten per koe plus bijbehorend jongvee

Aantal g.v.e. per melkkoe	1,4	1,2	1,0
Aantal stuks jongvee per 10 melkkoeien	10	5	0
Melk: 4 280 kg à f. 37,- per 100 kg met 3,87% vet	1584	1584	1584
Omzet en aanwas	600	325	50
Totale geldopbrengst	2184	1909	1634

Directe kosten per koe plus bijbehorend jongvee

Bijvoeding in de weideperiode	42	42	42
Opfokkosten kalveren	102	54	-
Strooisel	50	45	35
Kosten v. veearts, fokvereniging, melk- controle enz.	60	50	45
Rente levende inventaris	110	95	80
Totale kosten	364	286	202
Saldo p. melkkoe (plus bijbeh. jongvee) (excl. voederkosten in de stalperiode)	1820	1623	1432

§3. Percentage wintermelk en het afkalf-
patroon

In de begrotingen is gerekend met een wintermelkproduktie van 48% bij onderstaand afkalfpatroon:

mei t/m augustus	0%	januari	10%
september	3%	februari	3%
oktober	20%	maart	24%
november	10%	april	17%
december	13%		

HOOFDSTUK VI

Arbeidsaanbod, arbeidsverbruik en werk door derden

§ 1. Het arbeidsaanbod

Bij alle plannen is uitgegaan van een éénmansbedrijf, waarbij de arbeid hoofdzakelijk door de boer zelf wordt geleverd. Bij het vaststellen van het arbeidsaanbod is aangenomen, dat de boer 10 uur per dag werkt, waarbij in de periode van 1 mei t/m 30 september de zaterdag voor een volledige werkdag is gerekend. Per week mag 3 uur worden overgewerkt. Het arbeidsaanbod van de boer is gesteld op 2 776 uur per jaar. Hierin zijn niet begrepen de zaterdagen die vallen in de periode van 1 oktober t/m 30 april en de zon- en feestdagen. Bovendien is gesteld, dat het gehele jaar per halve maand 25 uur losse arbeid à f. 4,- per uur kan worden aangetrokken.

Voor algemene uren is in alle plannen met 500 uren gerekend. Onder algemene uren wordt hier verstaan, uren voor werkzaamheden, die niet sterk aan bepaalde tijdstippen van de dag of bepaalde perioden van het jaar gebonden zijn zoals b.v. schuur- en erfwerkzaamheden, onderhoud van gebouwen, paden en dergelijke.

§ 2. De arbeidsorganisatie

a. Het melken en de veeverzorging

De koeien worden gemolken in een enkele 2-stands doorloopmelkstal, waarbij de koeien onafhankelijk van elkaar in- en uitgelaten kunnen worden. Er wordt met 2 apparaten gemolken en machinaal nagemolken. Tijdens het melken wordt krachtvoer volgens rantsoen verstrekt. 's Zomers een lokkoekje. Het reinigen van de melkmachine geschiedt automatisch.

Aan het einde van de weideperiode kan in het land bietenblad worden bijgevoerd. Bij de huidige bedrijfsopzet worden stoppelknollen bijgevoerd op de voederplaats naast de uitloop. Hooi, gesneden bieten en kuilmais worden verstrekt in de voergoot langs de ligruimte van de koeien. Tijdens de periode waarin de dieren niet meer in het land komen, wordt voorraad-voeding met gekuild gras toegepast in de buiten-voederplaats.

De voorjaarskalveren blijven de gehele zomer op stal. De najaarskalveren, verblijven in een loopstal met uitloopmogelijkheid op een naastliggend perceel grasland.

De pinken weiden de gehele zomer op het verderweg gelegen weiland en komen als drachtige dieren daarna in de grote loopstal.

De verzorging vereist doorgaans weinig tijd. Er wordt regelmatig

vers stro in de ligruimte gebracht. De dunne mest op de buitenuitloop wordt naar één zijde geschoven en weggehaald. De loopstal wordt 2 keer per jaar uitgemest en deze mest wordt door een loonwerker over het land gebracht.

De arbeidsaanspraken voor melken en veeverzorging zijn als volgt.

	m.u. per dag uitgaande van 27 melk- koeien 1) <u>aant.g.v.e.p.koe</u>	m.u. per dag uitgaande van 35 melk- koeien 2) <u>aant.g.v.e.p.koe</u>		
	1,4	1,4	1,2	1,0
Stalperiode:				
melken	2,3	2,8	2,8	2,8
voeren	3,0	3,3	3,0	2,5
uitmesten	0,5	0,5	0,5	0,5
verzorging kalveren	0,5	0,5	0,5	-
overige werkzaamheden	1,0	1,0	1,0	1,0
Weideperiode:				
melken	2,3	2,8	2,8	2,8
melkvee ophalen	0,5	0,5	0,5	0,5
verzorging kalveren	0,5	1,0	1,0	-

1) Plannen met 70% grasland en 30% bouwland.

2) Plannen met min. 6 en max. 10% bouwland en 100% grasland.

b. De ruwvoederwinning

Na het maaien van het hooigras wordt dit enige keren met de schudder bewerkt en daarna met de snelhooier op wiersen gebracht. Het hooi wordt geperst door de loonwerker. Bij het binnenhalen wordt in de schuur een transporteur gebruikt.

In voorgaande jaren werd overwegend maaikneuzen toegepast. Het mechanische werk gebeurt dan door de loonwerker, evenals het bedekken van de kuil met zand. Er zal getracht worden méér voorgedroogd gras te kuilen; dit gras wordt na het maaien en enkele keren schudden, met eigen trekker en voorlader aan de kuil gereden. De kuil wordt door de loonwerker van een laag zand voorzien.

De arbeidsbehoefte bij de voederwinning is als volgt:

	<u>m.u. per ha</u>	
Hooien:		
maaien	3,0	
schudden 5x	3,75	
wiersen	1,0	
persen	-	loonwerk
inschuren met de hand en lossen met transporteur	8,0	
Kuilen: (voordroog)		
maaien	3,0	
schudden 3x	2,25	
wiersen	1,0	
aan hopen schuiven	0,5	
inkuilen met voorlader	8,0	
afdekken kuil	-	loonwerk
Kuilen: (maaikneus)		
maaikneuzen	-	loonwerk
spreiden op de kuil	7,0	
afdekken kuil	-	loonwerk

c. Het verzorgen van het grasland

Alle kunstmeststoffen worden met een pendelstrooier uitgestrooid. Mestflatten worden met een bandensleep verspreid.

De arbeidsbehoefte is als volgt;

	<u>m.u. per ha</u>	
Weideperiode:		
bossen maaien juli II en aug. I	0,4	
greppelen in aug. I + II en sept. I	2,4	
kunstmest strooien na hooien, kuilen en verweiden (p. keer)	1,3	
Stalperiode:		
slepen, maart alle percelen 1x	0,8	
kunstmest strooien alle percelen (per keer)	1,3	
uitbr. stal en mengmest		loonwerk + 20 uur in totaal

d. De bouwlandgewassen

Ploegen, eggen en zaaien doet de boer zelf met eigen werktuigen. Het spuiten gebeurt door de loonwerker. De bietenverzorging, het op-eenzetten en wieden wordt door de boer zelf met behulp van gezinsleden en losse mensen uitgevoerd. De suikerbieten worden machinaal

gerooid door de loonwerker en het looftransport heeft plaats met de eigen voorlader. Voederbieten rooien en knollen plukken komt voor rekening van de boer, evenals het transport. De gerst wordt door de loonwerker met de maaidorser geoogst, terwijl ook het maaien en kuilen van de snijmais met behulp van derden wordt uitgevoerd.

Onderstaand wordt van de voeder- en marktware gewassen een overzicht gegeven van de arbeidsorganisatie en arbeidsbehoefte.

		<u>m.u. per ha</u>	
Voederbieten:			
zaaien	bemesten	1,3	
	eggen	1,0	
	zaaien		loonwerk
opéén zetten en wieden		60,0	
grote onkruiden plukken (16/7-31/7)		7,5	
grote onkruiden plukken (1/8 -15/8)		7,5	
oogsten bieten incl. laden		80,0	
transport incl. afdekken		50,0	
transport blad met voorlader in de wei		10,0	
stoppelbewerking		4,0	
ploegen		9,0	

Het is mogelijk bij de voederbietenoogst losse krachten aan te trekken à f. 4,- per uur.

Mais:

zaaien	bemesten	1,3
	eggen	1,0
	zaaien	2,5
oogsten (hulp bij loonw.)		14,0
stoppelbewerking		4,0
ploegen		9,0

Stoppelknollen: (na grasland)

ploegen		9,0
zaaien: bemesten		1,3
eggen		1,0
zaaien		3,0
eggen		1,0
oogsten (plukken hand)		60,0
stoppelbewerking		4,0
ploegen		9,0

		<u>m.u. per ha</u>	
Zomergerst:			
zaaien	bemesten	1,3	
	eggen	1,0	
	zaaien		
	incl. groenbem.	2,0	
oogsten		7,9	
(transport eig. pers.)		7,9	
bemesten		1,3	
stoppelbewerking		4,0	
ploegen		9,0	
Suikerbieten:			
zaaien	bemesten	1,3	
	eggen	1,0	
	zaaien		loonwerk
opéén zetten en wieden		60,0	
grote onkruiden plukken		15,0	
oogsten			loonwerk
transport bieten		25,0	
transport koppen en blad met voorlader in de wei		25,0	
stoppelbewerking		4,0	
ploegen		9,0	

In bijlage 4, 5 en 6 wordt een overzicht gegeven van het arbeidsaanbod en-verbruik van verschillende bedrijfsplannen. Hierin is aangegeven welke werkzaamheden per periode moeten plaatshebben en welke aanspraak daardoor wordt gelegd op het beschikbare arbeidsaanbod. Hieruit blijkt dat in de stalperiode en de maanden mei en juni als er veel ruwvoer gewonnen moet worden de boer volledig is bezet.

In deze periode moet dan ook losse arbeid worden aangetrokken.

e. Werk door derden

De tarieven, welke in de begrotingen zijn opgenomen voor het werk door derden, zijn als volgt:

persen van hooi	f. 93,-- per ha
maaikneuzen en afdekken graskuil	f. 180,-- per ha
maaikneuzen en afdekken maiskuil	f. 285,-- per ha
afdekken voordroogkuil	f. 35,-- per ha
voeder-en suikerbieten zaaien	f. 30,-- per ha
voeder-en suikerbieten machinaal wieden	f. 60,-- per ha
mais machinaal wieden	f. 30,-- per ha
suikerbieten rooien	f. 315,-- per ha
maaidorsen van zomergerst	f. 140,-- per ha
persen van stro	f. 45,-- per ha
sproeiloos	f. 12,-- p. ha p. keer
mestrijden	f. 70,-- per ha
frezen grasland	f. 80,-- per ha

HOOFDSTUK VII

Niet-toegerekende kosten

Bij de bedrijfsplannen is uitgegaan van de volgende werktuigeninventaris.

Aantal	Naam werktuig
1	trekker 36 pk
1	melkmachine 2 apparaten
1/2	snelhooier
1/2	pendelstrooier
1	maaibalk
1	vierwielige landbouwwagen
1	tweewielige landbouwwagen
1	weidesleep (banden)
4	weidepompen
1	weide-afrasteringapparaat
1	bietenmolen
1	ploeg 1 sch.
2	eggen (onkruid + zaad)
1	zaaimachine
1/2	voorlader
1	transporteur

De nieuwwaarde van de trekker is gesteld op f. 11 380,- en van de werktuigeninventaris op f. 20 000,-.

Voor trekkrachtkosten (afschrijving, rente, onderhoud en brandstof) is 20% van de nieuwwaarde gerekend en voor werktuigkosten (afschrijving, rente en onderhoud) 18% van de nieuwwaarde.

De kosten van grond en gebouwen zijn gesteld op f. 200,- per ha.

In de berekening is nagegaan hoeveel koeien er maximaal bij de verschillende bedrijfsplannen nog met voordeel gehouden kunnen worden.

Voor zoveel dit aantal de huidige stalruimte overtreft is hiervoor f. 150,- per grootveeëenheid gerekend.

De overige algemene kosten zijn gesteld op f. 2 400,-. Onder deze kosten vallen administratiekosten, verzekeringen, abonnementen enz.

Verder is ervan uitgegaan dat elk jaar + 2 ha grasland gescheurd en opnieuw ingezaaid moet worden. De kosten hiervan zijn becijferd op f. 420,- per jaar.

In onderstaande tabel wordt een specificatie van de niet toegerekende kosten gegeven.

Tabel 7. Niet toegerekende kosten

Grond en gebouwen 24,25 ha à f. 200,-	f.	4 850,--
Werktuigkosten 18% van f. 20 000,-	f.	3 600,--
Trekkrachtkosten 20% van f. 11 380,-	f.	2 300,--
Algemene kosten: verzekeringen, abonnementen enz.	f.	2 400,--
Kosten inzaai grasland	f.	420,--
		<hr/>
Totaal	f.	13 570,--

Samenvatting en conclusies

Voor een gemengd bedrijf van 24 ha in West-Brabant zijn door middel van de lineaire programmering een aantal bedrijfsplannen begroot. Het betreft hier een gemengd bedrijf op zandgrond waarbij de arbeid wordt geleverd door boer en gezinsleden. Verder is loonwerk beschikbaar en kan een beroep worden gedaan op losse arbeidskrachten.

De tegenwoordige opzet van het bedrijf is gemengd grondgebruik met rundvee en akkerbouw.

In hoofdlijnen waren er voor dit bedrijf twee vraagpunten; n.l.:

- moet het bedrijf als gemengd of als weidebedrijf worden geëxploiteerd?
- Wat is de invloed van een ruime, krappe of geen jongveebezetting op het bedrijfsresultaat?

Zoals uit de plannen op blz. 34 blijkt kunnen uit dit onderzoek de volgende conclusies worden getrokken.

1. Bij de plannen 1,40 g.v.e. per melkkoe blijkt dat het weidebedrijf t.o.v. het gemengd bedrijf een inkomensverbetering geeft bij het optimale plan van rond f. 3 500,-. Bij de naast beste plannen is het verschil even groot tot iets kleiner.
2. Bij de plannen 1,20 g.v.e. per melkkoe blijkt dat het weidebedrijf een verbetering van het arbeidsinkomen van de ondernemer geeft van ongeveer f. 2 100,-. Opmerkelijk is dat op het gemengde bedrijf de toeneming van het arbeidsinkomen van de ondernemer per toegevoegde melkkoe geringer is dan op het weidebedrijf.
3. Bij de plannen met alleen melkkoeien en geen jongvee (1,0 g.v.e. per melkkoe) is het optimale plan van het weidebedrijf ruim f.4 000,- hoger dan het beste plan van het gemengde bedrijf. Ook hier is de toeneming van het arbeidsinkomen per toegevoegde koe op het weidebedrijf nog duidelijk van betekenis.
4. Op grond van de punten 1, 2 en 3 kan de conclusie worden getrokken dat het weidebedrijf een arbeidsinkomen van de ondernemer geeft dat + f.4 000,- hoger ligt dan op het gemengde bedrijf, indien als kosten voor stalling voor de extra koeien f. 150,- per koe per jaar in rekening wordt gebracht.
5. Vermindering van de jongveebezetting schept mogelijkheden om meer melkkoeien te houden. Bij de aangehouden uitgangspunten bleek het voordelig de jongveeopfok volledig af te stoten. Ten opzichte van de verhouding 1,4 g.v.e. per melkkoe werd het voordeel hiervan voor het gemengde bedrijf becijferd op f. 4 400,- en voor het weidebedrijf op f. 5 000,- bij een vergroting van het aantal melkkoeien met resp. 30% en 40%.

VERGELIJKING VAN DE BELANGRIJKSTE BEDRIJFSPLANNEN

Plannen bij 1,4 g. v. e. per melkkoe, verh. melkvee/jongvee 10:10

Plan	Gemengd 70/30			Weidebedrijf		
	1 C	1 D	1 E	3 C	3 D	3 E
Aantal melkkoeien	34	36	38	42	46	48
Arb. ink. ondernemer	34 265	34 786	35 193	36 604	38 248	38 668
Toeneming idem p. koe	260	203		411	210	

Plannen bij 1,2 g. v. e. per melkkoe, verh. melkvee/jongvee 10:5

Plan	Gemengd 70/30			Weidebedrijf		
	1 B	1 C	1 D	3 B	3 C	3 D
Aantal koeien	36	40	42	44	48	52
Arb. ink. ondernemer	35 463	37 070	37 244	35 428	37 585	39 412
Toeneming idem p. koe	402	87		539	457	

Plannen bij 1,0 g. v. e. per melkkoe, verh. melkvee/jongvee 10:0

Plan	Gemengd 70/30			Weidebedrijf		
	1 B	1 C	1 D	3 D	3 E	3 F
Aantal melkkoeien	46	50	54	60	64	66
Arb. ink. ondernemer	38 610	39 209	39 642	41 757	43 374	43 730
Toeneming idem p. koe	150	108		404	178	

BIJLAGEN

BIJLAGE 1a

Plannen met 70% grasland en 30% bouwland en 1,4 g. v. e. per koe

		Saldo en kosten p. eenheid	Bedrijfsplan		Bedrijfsplan	
			omvang	tot. saldo	omvang	tot. saldo
Opbrengsten						
Aantal melkkoeien	mk	1 820	28	50 960	30	54 600
Zomergerst	ha	1 121	5,--	5 605	5,--	5 605
Suikerbieten	ha	1 559	1,60	2 494	1,46	2 276
Totale opbrengsten				59 059		62 481
Kosten						
Kunstmest(350kg N p. ha)	ha	369	17,08	6 303	17,08	6 303
Maïs	"	786	0,57	448	0,57	448
Voederbieten	"	753	-	-	0,14	105
Kuilen (voordroog)	"	35	13,07	457	10,49	367
Grasland+stoppelknollen	"	62	0,70	43	0,61	38
S.bietenbl. +-kop(vers)eigen bedrijf	"	200	0,90	180	1,17	234
S. bietenbl. +-kop(kuil)eigen bedrijf	"	350	0,70	245	0,29	102
S. bietenbl. +-kop(kuil)aan- gekocht	kg	25	19 300	483	77 900	1 948
S. bietenbl. +-kop(vers)aan- gekocht	"	19	-	-	-	-
Graszaadhooi	"	50	8 400	420	12 000	600
Droge pulp	"	23				
A - meel(stalperiode)	"	39	5 490	2 141	3 110	1 213
C - meel(stalperiode)	"	41	5 100	2 091	8 230	3 374
Mestuitrijden	ha	70	19,60	1 372	21,--	1 470
Totale kosten				14 183		16 202
Tot. saldo excl. vaste kos- ten				44 876		46 279
Vaste kosten(zie tabel 7)				13 570		13 570
Arbeidsinkomen				31 306		32 709
Arbeidskosten						
Losse arbeid(gezinsl. en anderen)				176		232
Arbeidsinkomen v. d. onder- nemer				31 130		32 477

Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		Bedrijfsplan	
omvang	tot. saldo	omvang	tot. saldo	omvang	tot. saldo	omvang	tot. saldo
32	58 240	34	61 880	36	65 520	38	69 160
5, --	5 605	4,47	5 011	3,86	4 372	3,57	4 002
1,17	1 824	1,22	1 902	1,21	1 886	1,18	1 840
	<u>65 669</u>		<u>68 793</u>		<u>71 778</u>		<u>75 002</u>
17,08	6 303	17,08	6 303	17,08	6 303	17,08	6 303
0,57	448	1,10	865	1,71	1 344	2,--	1 572
0,43	324	0,38	286	0,39	294	0,42	316
8,31	291	6,70	235	4,48	157	2,27	79
0,52	32					-	-
1,17	234	1,22	244	1,21	242	1,18	236
90 700	2 268	96 400	2 410	102 100	2 553	108 000	2 700
8 500	162	34 700	659	39 300	747	44 000	836
25 200	1 260	27 800	1 390	29 500	1 475	31 000	1 550
						3 050	702
						-	-
12 827	5 259	16 010	6 564	19 880	8 151	23 480	9 627
22,40	1 568	23,80	1 666	25,20	1 764	26,60	1 862
	<u>18 149</u>		<u>20 622</u>		<u>23 030</u>		<u>25 783</u>
	47 520		48 171		48 748		49 219
	<u>13 570</u>		<u>13 570</u>		<u>13 570</u>		<u>13 570</u>
	<u>33 950</u>		<u>34 601</u>		<u>35 178</u>		<u>35 649</u>
	292		336		392		456
	<u>33 658</u>		<u>34 265</u>		<u>34 786</u>		<u>35 193</u>

BIJLAGE 1b

Plannen met minimaal 6% en maximaal 10% bouwland en 1,4 grootveeëenheid per koe

	Saldo en kosten p.eenh.	Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		
		omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo	
Opbrengsten										
Aantal melkk.	mk	1820	32	58 240	34	61 880	36	65 520	38	69 160
Kosten										
Kmest(250kg N) ha		279	18,74	5 228						
Kmest(300kg N) "		324	4,01	1 299	22,75	7 371	9,51	3 081		
Kmest(350kg N) "		369					13,24	4 886	22,75	8 339
Maïs		786	1,--	786	1,--	786	1,--	786	1,--	786
Voederbieten	"	753	0,50	377	0,50	377	0,50	377	0,50	377
Hooien	"	93								
Kuilen(voodr.)	"	35	18,64	652	19,66	688	19,50	683	19,02	660
S.b. bl.+kop(kui)kg		25								
S.b. bl.+kop(vers)	"	19			8 500	162	37 800	718	39 900	718
graszaadhooi	"	50							15 700	785
Droge pulp	"	23								
A-meel(stalper)	"	39	4 120	1 607	4 600	1 794	4 110	1 603	1 800	700
O-meel(stalper)	"	41	10 660	4 371	1 110	4 555	12 520	5 133	15 700	6 460
Mestuitrijden	"	70	22,40	1 568	23,80	1 666	25,20	1 764	26,60	1 860
Tot. kosten				<u>15 888</u>		<u>17 399</u>		<u>19 031</u>		<u>20 790</u>
Tot.saldo excl. vaste kosten				<u>42 352</u>		<u>44 481</u>		<u>46 489</u>		<u>48 360</u>
Vaste kosten(zie tabel 7).				13 570		13 570		13 570		13 570
Kosten staluitbreid. bij meer dan 40 mk f150,-- per g.v.e. per jaar				-		-		-		-
Arbeidsinkomen				<u>28 782</u>		<u>30 911</u>		<u>32 919</u>		<u>34 780</u>
Arbeidskosten losse arb.(gezins- leden en anderen)				<u>272</u>		<u>448</u>		<u>560</u>		<u>5</u>
Arb. ink. v. d. onder- nemer				<u>28 510</u>		<u>30 463</u>		<u>32 359</u>		<u>34 2</u>

Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		Bedrijfsplan	
omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo
40	72 800	42	76 440	44	80 080	46	83 720
22,75	8 395	22,75	8 395	22,75	8 395	22,75	8 395
1,--	786	1,--	786	1,--	786	1,--	786
0,50	377	0,50	377	0,50	377	0,50	377
				0,44	41		
19,19	672	17,84	624	13,05	457	13,19	462
		60 700	1 518	124 700	3 118	130 400	3 260
80 100	1 522	88 200	1 676	92 400	1 756	96 600	1 835
26 800	1 340	28 300	1 415	27 900	1 395	37 700	1 885
						2 840	653
700	273						
17 800	7 298	19 400	7 954	21 100	8 651	24 610	10 090
28,--	1 960	29,40	2 058	30,80	2 156	32,20	2 254
	<u>22 623</u>		<u>24 803</u>		<u>27 132</u>		<u>29 997</u>
	50 177		51 637		52 948		53 723
	13 570		13 570		13 570		13 570
			<u>420</u>		<u>840</u>		<u>1 260</u>
	<u>36 607</u>		<u>37 647</u>		<u>38 538</u>		<u>38 893</u>
	<u>692</u>		<u>736</u>		<u>764</u>		<u>868</u>
	<u>35 915</u>		<u>36 911</u>		<u>37 774</u>		<u>38 025</u>

BIJLAGE 1c

Plannen met 100% grasland en 1,4 g. v. e. per koe

		Saldo en	Bedrijfsplan	Bedrijfsplan	Bedrijfsplan	Bedrijfsplan	Bedrijfsplan	Bedrijfsplan	Bedrijfsplan	
		kosten	tot.	tot.	tot.	tot.	tot.	tot.	tot.	
	p. eenh.	omv.	saldo	omv.	saldo	omv.	saldo	omv.	saldo	
Opbrengsten										
Aantal melkk.	mk	1820	32	58 240	34	61 880	36	65 520	38	69
Kosten										
Kunstmest										
(250kg N p. ha)	ha	279	23,48	6 551	8,25	2 302				
Kunstmest										
(300kg N p. ha)	"	324	0,77	249	16,--	5 184	18,33	5 939	4,30	1
Kunstmest										
(350kg N p. ha)	"	369	-	-	-	-	5,92	2 184	19,95	7
Kuilen(voordr.)	"	35	21,83	764	22,29	780	22,44	785	22,45	
S. b. bl. en-kop										
(kuil)	kg	25	-	-	10 900	273	37 300	933	66 800	1
S. b. bl. en-kop										
(vers)	"	19	33 600	638	35 700	678	37 800	718	39 900	
Graszaadhooi	"	50	600	30	3 700	185	2 900	145	2 000	
Droge pulp										
		23	-	-	-	-	-	-	-	
A-meel(stalper.)	"	39	12 360	4 820	12 180	4 750	12 260	4 781	12 270	4
C-meel(stalper.)	"	41	2 430	996	3 530	1 447	4 370	1 792	5 290	2
Mestuitrijden	ha	70	22,40	1 568	23,80	1 666	25,20	1 764	26,60	1
Tot. kosten				<u>15 616</u>		<u>17 265</u>		<u>19 041</u>		<u>20</u>
Tot. saldo excl. vaste kosten				42 624		44 615		46 479		48
Vaate kosten(zie tabel 7)				13 570		13 570		13 570		13
Kosten staluitbreiding bij meer dan 40 melkk. f150,-- per g.v.e. per jaar				-		-		-		-
Arbeidsinkomen				29 054		31 045		32 909		34
Arbeidskosten losse arbeid(gezinsl. en anderen)				<u>312</u>		<u>444</u>		<u>568</u>		
Arbeidsinkomen v.d. ondernemer				28 742		30 601		32 341		34

<u>Bedrijfsplan</u>		<u>Bedrijfsplan</u>		<u>Bedrijfsplan</u>		<u>Bedrijfsplan</u>		<u>Bedrijfsplan</u>	
omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo
40	72 800	42	76 440	44	80 080	46	83 720	48	87 360
1,25	8 948	24,25	8 948	24,25	8 948	24,25	8 948	24,25	8 948
2,12	774	21,72	760	19,78	692	17,74	621	15,63	547
500	2 588	119 100	2 978	124 700	3 118	130 400	3 260	136 100	3 403
100	1 180	88 200	1 676	92 400	1 756	96 600	1 835	100 800	1 915
600	80	9 300	465	22 900	1 145	36 200	1 810	39 300	1 965
-	-	1 430	329	5 790	1 332	10 270	2 362	16 600	3 818
100	4 719	10 890	4 247	6 720	2 621	2 400	936	-	-
380	2 616	8 520	3 493	13 610	5 580	18 830	7 720	23 260	9 537
1,--	1 960	29,40	2 058	30,80	2 156	32,20	2 254	33,60	2 352
	<u>22 865</u>		<u>24 954</u>		<u>27 348</u>		<u>29 746</u>		<u>32 492</u>
	<u>49 935</u>		<u>51 486</u>		<u>52 732</u>		<u>53 974</u>		<u>54 868</u>
	13 570		13 570		13 570		13 570		13 570
	-		420		840		1 260		1 680
	<u>36 365</u>		<u>37 496</u>		<u>38 322</u>		<u>39 144</u>		<u>39 618</u>
	788		892		896		896		950
	<u>35 577</u>		<u>36 604</u>		<u>37 426</u>		<u>38 248</u>		<u>38 668</u>

BJLAGE IIa

Plannen met 70% grasland en 30% bouwland en 1,2 g.v.e. per koe

	Saldo en kosten p. eenheid	Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		
		omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo	
Opbrengsten								
Aantal melkk.	mk	1 623	32	52 224	34	55 488	36	58 7
Zomergerst	ha	1 121	5,--	5 605	5,--	5 605	5,--	5 6
S.bieten	"	1 559	1,60	2 494	1,60	2 494	1,32	2 0
Tot.opbrengsten				<u>60 323</u>		<u>63 587</u>		<u>66 4</u>
Kosten								
K.mest(350kg N per ha)	ha	369	17,08	6 303	17,08	6 303	17,08	6 3
Mais	"	786	0,57	448	0,57	448	0,57	4
Voederbieten	"	753	-	-	-	-	0,28	2
Hooien	"	93	-	-	-	-	-	-
Kuilen(vooordr.)	"	35	14,07	492	12,12	424	9,92	3
Grasland+stoppel- knollen	"	62	0,60	37	0,52	32	0,43	
S.b.bl,+--kop(kuil) eigen bedr.	"	350	0,60	210	0,35	123		
S.b.bl,+--kop(vers) eigenbedr.	"	200	1,--	200	1,25	250	1,32	
S.b.bl,+--kop(kuil) aangekocht	kg	25	-	-	66 700	1 668	87 500	2
S.b.bl,+--kop(vers) aangekocht	"	19	-	-	-	-	5 400	
Graszaadhooi	"	50	8 300	415	7 300	365	17 000	
Droge pulp	"	23	-	-	-	-	-	
A-meel(stalper.)	"	39	5 070	1 980	4 120	1 607	610	
C-meel(stalper.)	"	41	5 300	2 170	6 900	2 829	11 050	4
Mestuitrijden	ha	70	19,20	1 344	20,40	1 428	21,60	1
Tot.kosten				<u>13 599</u>		<u>15 477</u>		<u>17</u>
Tot.saldo excl. vaste kosten				46 724		48 110		49
Vaste kosten(zie tabel 7)				13 570		13 570		13
Kosten staluitbreid. bij >40 mk.f.150,- per g.v.e./jaar				-		-		-
Arbeidsinkomen				<u>33 154</u>		<u>34 540</u>		<u>35</u>
Arb.kost.losses arb. gezinsl.en anderen)				<u>240</u>		<u>296</u>		<u></u>
Arb.ink.v.d.ondernemer				<u>32 914</u>		<u>34 244</u>		<u>35</u>

Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		Bedrijfsplan	
omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo
38	62 016	40	65 280	42	68 544
5,--	5 605	4,03	4 518	3,57	4 002
1,19	1 855	1,57	2 448	1,51	2 354
	<u>69 476</u>		<u>72 246</u>		<u>74 900</u>
17,08	6 303	17,08	6 303	17,08	6 303
0,57	448	1,57	1 234	2,--	1 572
0,41	309	-	-	0,09	68
-	-	-	-	-	-
8,24	288	6,40	224	4,49	157
1,19	238	1,57	314	1,51	302
92 300	2 308	97 200	2 430	102 100	2 553
30 900	587	25 000	475	30 400	578
26 700	1 335	28 100	1 405	29 500	1 475
13 720	5 625	17 270	7 081	20 580	8 438
22,80	1 596	24,--	1 680	25,20	1 764
	<u>19 037</u>		<u>21 146</u>		<u>23 210</u>
	50 439		51 100		51 690
	13 570		13 570		13 570
	-		-		360
	<u>36 869</u>		<u>37 530</u>		<u>37 760</u>
	412		460		516
	<u>36 457</u>		<u>37 070</u>		<u>37 244</u>

BIJLAGE IIb

Plannen met minimaal 6% en maximaal 10% bouwland en 1,2 g. v. e. per koe

		Saldo en kos- ten p. eenheid	Bedrijfsplan	
			omvang	tot. sal
Opbrengsten				
Aantal melkkoeten	mk	1 623	40	64 920
Kosten				
Kunstmest(300kg N per ha)	ha	324	22,75	7 371
" (350kg N per ha)	"	369		
Maf's	"	786	1,--	786
Voederbieten	"	753	0,50	377
Kuilen (voordroog)	"	35	19,32	676
S. bietenblad+-kop(kuil)aangek.	kg	25		
S. bietenblad+-kop(vers)aangek.	"	19	19 100	363
Graszaadhooi	"	50		
Droge pulp	"	23		
A-meel (stalperiode)	"	39	4 400	1 716
C-meel (stalperiode)	"	41	11 440	4 690
Mestuitrijden	ha	70	24,--	1 680
Totale kosten				17 659
Totaal saldo excl. vaste kosten				47 261
Vaste kosten (zie tabel 7)				13 570
Kosten staluitbr. bij meer dan 40mk. f150,- per g. v. e. per jaar				
Arbeidsinkomen				33 691
Arbeidskosten losse arbeid(gezinsle- den en anderen)				644
Arbeidsinkomen v. d. ondernemer				33 047

Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		Bedrijfsplan	
omvang	tot. saldo	omvang	tot. saldo	omvang	tot. saldo
44	71 412	48	77 904	52	84 396
22,75	8 395	22,75	8 395	22,75	8 395
1,--	786	1,--	786	1,--	786
0,50	377	0,50	377	0,50	377
19,27	674	18,68	654	15,19	532
		31 100	778	126 400	3 160
39 600	752	86 400	1 642	93 600	1 778
12 300	615	28 800	1 440	32 300	1 615
				320	74
2 550	995	660	257		
14 880	6 101	18 350	7 524	22 140	9 077
26,40	1 848	28,80	2 016	31,20	2 184
	<u>20 543</u>		<u>23 869</u>		<u>27 978</u>
	50 869		54 035		56 418
	13 570		13 570		13 570
	<u>720</u>		<u>1 440</u>		<u>2 160</u>
	36 579		39 025		40 688
	<u>824</u>		<u>980</u>		<u>1 004</u>
	35 755		38 045		39 684

BIJLAGE IIc

Plannen met 100% grasland en 1,2 g. v. e. per koe

		Saldo en kos- ten p. eenheid	Bedrijfsplan	
			omvang	tot. saldo
Opbrengsten				
Aantal melkkoeien	mk	1 623	40	64 920
Kosten				
Kunstmest(250kg N per ha)	ha	279	10,36	2 890
" (300kg N per ha)	"	324	13,89	4 500
" (350kg N per ha)	"	369		
Kuilen (voordroog)		35	21,61	756
S. bietenblad+-kop(kuil)aangek. kg		25	32 900	823
S. bietenblad+-kop(vers)aangek. "		19	36 000	684
Graszaadhooi	"	50	2 300	115
Droge pulp	"	23		
A-meel(stalperiode)	"	39	12 020	4 688
C-meel(stalperiode)	"	41	3 820	1 566
Mestuitrijden	ha	70	24.--	1 680
Totale kosten				<u>17 682</u>
Totaal saldo excl. v. kosten				<u>47 238</u>
Vaste kosten(zie tabel 7)				13 570
Kosten staluitbr. bij meer dan 40 m. k. f150,- per g. v. e. per jaar				
Arbeidsinkomen				<u>33 668</u>
Arbeidskosten losse arbeid (gezinsleden en anderen)				628
Arbeidsinkomen v. d. ondernemer				<u>33 040</u>

Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		Bedrijfsplan	
omvang	tot. saldo	omvang	tot. saldo	omvang	tot. saldo
44	71 412	48	77 904	52	84 396
12,59	4 079				
11,66	4 303	24,25	8 948	24,25	8 948
21,46	751	20,89	731	19,20	672
87 500	2 188	116 600	2 915	126 400	3 160
39 600	752	63 500	1 207	93 600	1 778
600	30	7 100	355	26 700	1 335
		2 230	513	7 300	1 679
11 960	4 664	10 090	3 935	5 600	2 184
5 470	2 243	8 920	3 657	14 990	6 146
2 640	1 848	28,80	2 016	31,20	2 184
	<u>20 858</u>		<u>24 277</u>		<u>28 086</u>
	50 554		53 627		56 310
	13 570		13 570		13 570
	720		1 440		2 160
	<u>36 264</u>		<u>38 617</u>		<u>40 580</u>
	836		1 032		1 168
	<u>35 428</u>		<u>37 585</u>		<u>39 412</u>

BIJLAGE IIIa

Plannen met 70% grasland en 30% bouwland en 1,0 g. v. e. per koe

	Saldo en kosten p. eenheid	Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		
		omvang	tot. saldo	omvang	tot. saldo	omvang	tot. saldo	
Opbrengsten								
Aantal melkk.	mk	1 432	40	57 280	42	60 144	44	63 008
Zomergerst	ha	1 121	5, --	5 605	5, --	5 605	5, --	5 605
S. bieten	"	1 559	1, 53	2 385	1, 37	2 136	1, 27	1 980
Tot. opbrengsten				65 270		67 885		70 593
Kosten								
K. mest(350kg N) ha		369	17, 08	6 303	17, 08	6 303	17, 08	6 303
Mafs	"	786	0, 57	448	0, 57	448	0, 57	448
Voederbieten	"	753	0, 07	53	0, 23	173	0, 33	248
Hooien		93	-					
Kuilen(voordr.)	"	35	12, 47	436	10, 67	373	8, 96	314
Gr. land+stoppel- knollen	"	62	0, 65	40	0, 57	35	0, 50	31
S. b. bl. +-kop(kuil) eigenbedrijf	"	350	0, 51	179	0, 15	53		
S. b. bl. +-kop(vers)" eigenbedrijf	"	200	1, 02	204	1, 22	244	1, 27	254
S. b. bl. +-kop(kuil) aangekocht	kg	25	47 100	1 178	81 300	2 033	89 100	2 228
S. b. bl. +-kop(vers) aangekocht	"	19					5 100	97
Graszaadhooi	"	50	7 200	360	11 800	590	21 200	1 060
Droge pulp	"	23						
A-meel(stalper.)	"	39	2 590	1 010	310	121		
C-meel(stalper.)	"	41	8 210	3 366	11 030	4 522	13 490	5 531
Mestuitrijden	ha	70	20, --	1 400	21, --	1 470	22, --	1 540
Tot. kosten				14 977		16 365		18 054
Tot. saldo excl. vaste kosten				50 293		51 520		52 539
Vastekosten (zie tabel 7)				13 570		13 570		13 570
Kosten staluitbreid. bij >40 mk. f.150,- per g.v.e. per jaar						300		600
Arbeidsinkomen				36 723		37 650		38 369
Arb.kosten losse arbeid (gezinsl. en anderen)				204		252		308
Arb.ink. v. d. ondernemer				36 519		37 398		38 061

Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		Bedrijfsplan	
omvang	totsaldo	omvang	totsaldo	omvang	totsaldo	omvang	totsaldo	omvang	totsaldo
46	65 872	48	68 736	50	71 600	52	74 464	54	77 328
4,85	5 437	4,03	4 518	3,57	4 002	3,57	4 002	3,57	4 002
1,27	1 980	1,60	2 494	1,60	2 494	1,23	1 918	1,18	1 840
	<u>73 289</u>		<u>75 748</u>		<u>78 096</u>		<u>80 384</u>		<u>83 170</u>
17,08	6 303	17,08	6 303	17,08	6 303	17,08	6 303	17,08	6 303
0,72	566	1,54	1 210	2,--	1 572	2,--	1 572	2,--	1 572
0,33	248					0,37	279	0,42	316
								1,97	183
7,96	279	6,39	224	4,80	168	3,22	113		
1,27	254	1,60	320	1,60	320	1,23	246	1,18	236
93 200	2 330	97 200	2 430	101 300	2 533	105 300	2 633	109 300	2 733
30 900	587	24 400	464	27 000	513	41 000	779	45 500	865
26 900	1 345	28 100	1 405	29 200	1 460	30 400	1 520	31 600	1 580
								4 760	1 095
15 470	6 343	18 520	7 593	21 370	8 762	23 970	9 828	25 690	10 533
23,--	1 610	24,--	1 680	25,--	1 750	26,--	1 820	27,--	1 890
	<u>19 865</u>		<u>21 629</u>		<u>23 381</u>		<u>25 093</u>		<u>27 306</u>
	53 424		54 119		54 715		55 291		55 864
	13 570		13 570		13 570		13 570		13 570
	900		1 200		1 500		1 800		2 100
	<u>38 954</u>		<u>39 349</u>		<u>39 645</u>		<u>39 921</u>		<u>40 194</u>
	344		388		436		496		552
	<u>38 610</u>		<u>38 961</u>		<u>39 209</u>		<u>39 425</u>		<u>39 642</u>

BIJLAGE IIIb

Plannen met minimaal 6% en maximaal 10% bouwland en 1,0 g. v. e. per koe

	Saldo en kos- p.eenheid	Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		
		omvang	tot.saldo	omvang	tot.saldo	
Opbrengsten						
Aantal melkk.	mk	1 432	44	63 008	48	68 736
Kosten						
K. mest(250kg Np.ha)ha		279	21,89	6 107		
" (300kg Np. ") "		324	0,86	279	22,75	7 371
" (350kg Np. ") "		369				
Maïs	"	786	1,--	786	1,--	786
Voederbieten	"	753	0,50	377	0,50	377
Hooien	"	93				
Kullen(voordroog)	"	35	18,78	657	19,37	678
S. b. bl. +-kop(kuil) aangekocht	kg	25				
S. b. bl. +-kop(vers) aangekocht	"	19			28 350	539
Graszaadhooi	"	50				
Droge pulp		23				
A-meel(stalper.)	"	39	2 440	952	2 240	874
C-meel(stalper.)	"	41	12 100	4 961	13 600	5 576
Mestuitrijden		70	22,--	1 540	24,--	1 680
Tot. kosten				<u>15 659</u>		<u>17 881</u>
Tot. saldo excl. v.kosten				<u>47 349</u>		<u>50 855</u>
Vaste kosten(zie tabel 7)				13 570		13 570
Kosten staluitbr. bij meer dan 40 m. k. f150,--per g. v. e. per jaar				<u>600</u>		<u>1 200</u>
Arbeidsinkomen				33 179		36 085
Arbeidskosten losse arb. (gezinsleden en anderen)				<u>232</u>		<u>472</u>
Arb. ink. v. d. ondernemer				<u>32 947</u>		<u>35 613</u>

Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		Bedrijfsplan		Bedrijfsplan	
omvang	tot. saldo	omvang	tot. saldo	omvang	tot. saldo	omvang	tot. saldo
52	74 464	56	80 192	60	85 920	64	91 648
22,75	8 395	22,75	8 395	22,75	8 395	22,75	8 395
1,--	786	1,--	786	1,--	786	1,--	786
0,50	377	0,50	377	0,50	377	0,50	377
		0,36	33	1,23	114		
19,93	698	19,54	684	15,90	557	13,77	481
		20 050	501	121 500	3 038	129 600	3 240
39 000	741	84 000	1 596	90 000	1 710	96 000	1 824
8 700	435	22 450	1 123	19 200	960	37 460	1 873
						2 090	481
1 150	448						
16 000	6 560	18 500	7 585	20 650	8 467	25 950	10 640
26,--	1 820	28,--	1 960	30,--	2 100	32,--	2 240
	<u>20 260</u>		<u>23 040</u>		<u>26 504</u>		<u>30 337</u>
	54 204		57 152		59 416		61 311
	13 570		13 570		13 570		13 570
	<u>1 800</u>		<u>2 400</u>		<u>3 000</u>		<u>3 600</u>
	38 834		41 182		42 846		44 141
	<u>672</u>		<u>852</u>		<u>896</u>		<u>972</u>
	38 162		40 330		41 950		43 169

BIJLAGE IIIc

Plannen met 100% grasland en 1,0 g. v. e. per koe

		Saldo en kosten p. eenheid	Bedrijfsplan		Bedrijfsplan	
			omvang	tot. saldo	omvang	tot. saldo
Opbrengsten						
Aantal melkk.	mk	1 432	44	63 008	48	68 736
Kosten						
K. mest(250kg N p.ha)	ha	279	24, 25	6 766	7, 03	1 961
K. mest(300kg N p.ha)	"	324			17, 22	5 579
K. mest(350kg N p.ha)	"	369				
Kuilen(voordroog)	"	35	22, 09	773	22, 18	776
S. b. bl. +-kop(kuil) aan- gekocht	kg	25			32 700	818
S. b. bl. +-kop(vers) aangekocht	"	19	30 300	576	36 000	684
Graszaadhooi		50				
Droge pulp	"	23	380	87	790	182
A-meel(stalper.)	"	39	10 750	4 193	10 340	4 033
C-meel(stalper.)	"	41	3 760	1 542	5 500	2 255
Mestuitrijden	ha	70	22, --	1 540	24, --	1 680
Tot. kosten				<u>15 477</u>		<u>17 968</u>
Tot. saldo excl. v. kosten				<u>47 531</u>		<u>50 768</u>
Vaste kosten (zie tabel 7)				13 570		13 570
Kosten staluitbr. bij meer dan 40m. k. f 150, -- per g. v. e. per jaar				<u>600</u>		<u>1 200</u>
Arbeidsinkomen				33 361		35 998
Arbeidskosten losse arb. (gezinsleden en anderen)				<u>292</u>		<u>496</u>
Arb. ink. v. d. ondernemer				<u>33 069</u>		<u>35 502</u>

<u>Bedrijfsplan</u>		<u>Bedrijfsplan</u>		<u>Bedrijfsplan</u>		<u>Bedrijfsplan</u>		<u>Bedrijfsplan</u>	
omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo	omv.	tot. saldo
52	74 464	56	80 192	60	85 920	64	91 648	66	94 512
12,14	3 933								
12,11	4 469	24,25	8 948	24,25	8 948	24,25	8 948	24,25	8 948
22,17	776	21,59	756	20,85	730	18,02	631	16,43	575
59 900	1 748	113 400	2 835	121 500	3 038	129 600	3 240	133 600	3 340
39 000	741	53 100	1 009	90 000	1 710	96 000	1 824	99 000	1 881
		1 250	63	14 950	748	34 260	1 713	38 600	1 930
1 320	304	2 200	506	5 580	1 283	11 820	2 719	15 070	3 466
9 860	3 845	8 820	3 440	5 940	2 317				
7 300	2 993	9 660	3 961	13 860	5 683	21 260	8 717	23 750	9 738
26,--	1 820	28,--	1 960	30,--	2 100	32,--	2 240	33,--	2 310
	<u>20 629</u>		<u>23 478</u>		<u>26 557</u>		<u>30 032</u>		<u>32 188</u>
	<u>53 835</u>		<u>56 714</u>		<u>59 363</u>		<u>61 616</u>		<u>62 324</u>
	13 570		13 570		13 570		13 570		13 570
	1 800		2 400		3 000		3 600		3 900
	<u>38 465</u>		<u>40 744</u>		<u>42 793</u>		<u>44 446</u>		<u>44 854</u>
	696		864		1 036		1 072		1 124
	<u>37 769</u>		<u>39 880</u>		<u>41 757</u>		<u>43 374</u>		<u>43 700</u>

BIJLAGE IVa

Arbeidsaanbod en verbruik (70% grasland en 30% bouwland en 1,4 g. v. e. per koe)

	Apr. II	Mei I	Mei II	Juni I	Juni II	Juli I
Melken 38 koeien	31	42	42	39	42	4
Weideperiode						
Melkvee ophalen	5	6	7	6	7	1
Verzorgen kalveren	8	10	10	10	10	
Stalperiode						
Voeren						
Uitmesten						
Verzorgen kalveren						
Overige werkzaamheden						
Totaal veehouderij	44	58	59	55	59	5
Bossen maaien						
Rollen/slepen						
Greppelen						
Kuilen			33			
Kunstmest strooien	5	7	10	6	7	
Stalmestuitrijden						
Totaal weidebouw	5	7	43	6	7	
Zomergerst 3,57 ha						
Suikerbieten 1,18 ha		E+W 47		E+W 24		
Voederbieten 0,42 ha		E+W 17		E+W 8		
Mais 2,00 ha	B 3 Z 7					
Suikerb. blad 1,18 ha						
Totaal akkerbouw	10	64		32		
Tot. arb. verbruik	59	129	102	93	66	
Arb. aanbod boer	100	136	136	126	136	13
losse arb. totaal	100	136	136	126	136	13
Over voor algem.werkzaamh.	41	7	34	33	70	7

B = bemesten V = verzorgen
 Z = zaaien O = oogsten
 E = enen St = stoppelbew.
 W = wieden Pl = ploegen

full II	Aug. I	Aug. II	Sept. I	Sept. II	Oct. I Dec. II	Jan. I Apr. I	Totaal
45	36	42	36	37	187	210	831
7	6	7	6	7	21		92
11	10	11	10	10	34		144
					77	261	338
					11	37	48
					11	37	48
					22	74	96
<u>63</u>	<u>52</u>	<u>60</u>	<u>52</u>	<u>54</u>	<u>363</u>	<u>619</u>	<u>1597</u>
4	4						8
		26	27			14	14
							53
7	6	7	7	7		22	33
							98
						20	20
<u>11</u>	<u>10</u>	<u>33</u>	<u>34</u>	<u>7</u>		<u>56</u>	<u>226</u>
28	O 28	B 5			St 14	B 5	123
					Pl 32	Z 11	
					O 30		
7	9 V 9				St 5	B 1	137
					Pl 11	Z 1	
7	3 V 3				O 55	B 1	94
					St 2	Z 1	
					Pl 4		
				O 16	O 12		
					St 8		64
					Pl 18		
					30		30
<u>40</u>	<u>40</u>	<u>5</u>	<u>86</u>	<u>16</u>	<u>221</u>	<u>20</u>	<u>448</u>
<u>114</u>	<u>102</u>	<u>98</u>	<u>86</u>	<u>77</u>	<u>584</u>	<u>695</u>	<u>2271</u>
146	126	146	136	136	628	688	2776
146	126	146	136	136	628	114	114
<u>32</u>	<u>24</u>	<u>48</u>	<u>50</u>	<u>59</u>	<u>44</u>	<u>107</u>	<u>619</u>

BIJLAGE IVb

Arbeidsaanbod en verbruik (min. 6% en max. 10% bouwland en 1.4 g. v. e. per koef)

	Apr. II	Mei I	Mei II	Juni I	Juni II	Juli I
Melken 46 koeien	37	51	51	47	51	50
Weideperiode						
Melkvee ophalen	5	6	7	6	7	7
Verzorgen kalveren	8	10	10	10	10	10
Stalperiode						
Voeren						
Uitmesten						
Verzorgen kalveren						
Overige werkzaamheden						
Tot. veehouderij	50	67	68	63	68	67
Bossen maaien						
Rollen/slepen						
Greppelen						
Kuilen (voordroog)			47	44	46	35
Kunstmest strooien	6	8	12	12	13	11
Stalmestuitrijden						
Totaal weidebouw	6	8	59	56	59	46
Mais 1, -- ha	B 1 Z 4					
Voederb. 0,50 ha		E+W 30				
Totaal akkerbouw	5	30				
Tot. arb. verbruik	61	105	127	119	127	113
Arb. aanbod boer	100	136	136	126	136	136
losse arbeid totaal						
Over voor algem.werkzaamh.	39	31	9	7	9	23

B = bemesten
Z = zaaien
E = enen
W = wieden

V = verzorgen
O = oogsten
St. = stoppelbew.
Pl. = ploegen

Juli II	Aug. I	Aug. II	Sept. I	Sept. II	Oct. I Dec. II	Jan. I Apr. I	Totaal
54	44	51	44	44	226	254	1 004
7	6	7	6	7	21		92
11	10	11	10	10	34		144
					86	289	375
					11	37	48
					11	37	48
					22	74	96
<u>72</u>	<u>60</u>	<u>69</u>	<u>60</u>	<u>61</u>	<u>411</u>	<u>691</u>	<u>1 807</u>
5	4						9
	27	28				18	18
		16	6				55
9	8	10	9	8		30	194
					10	10	136
<u>14</u>	<u>39</u>	<u>54</u>	<u>15</u>	<u>8</u>	<u>10</u>	<u>10</u>	<u>20</u>
					10	58	432
				O 7	O 7	St. 4	
						Pl 9	32
V 4	V 4			O 10	O 55	St. 2	
						Pl 5	111
						B 1	
<u>4</u>	<u>4</u>			<u>17</u>	<u>62</u>	<u>21</u>	<u>143</u>
<u>90</u>	<u>103</u>	<u>123</u>	<u>75</u>	<u>86</u>	<u>483</u>	<u>770</u>	<u>2 382</u>
146	126	146	136	136	628	688	2 776
						217	217
						905	2 993
<u>56</u>	<u>23</u>	<u>23</u>	<u>61</u>	<u>50</u>	<u>145</u>	<u>135</u>	<u>611</u>

BIJLAGE IVc

Arbeidsaanbod en verbruik (100% grasland en 1,4 g. v. e. per koe)

	Apr. II	Mei I	Mei II	Juni I	Juni II	Juli I
Melken 48 koeien	39	53	53	49	53	53
Weideperiode						
Melkvee ophalen	5	6	7	6	7	7
Verzorgen kalveren	8	10	10	10	10	10
Stalperiode						
Voeren						
Uitmesten						
Verzorgen kalveren						
Overige werkzaamheden						
Tot. veehouderij	<u>52</u>	<u>69</u>	<u>70</u>	<u>65</u>	<u>70</u>	<u>70</u>
Bossen maaien						
Rollen/slepen						
Greppelen						
Kuilen (voordroog)			45	43	60	35
Kunstmest strooien	7	9	13	12	14	12
Stalmestuitrijden						
Totaal weidebouw	<u>7</u>	<u>9</u>	<u>58</u>	<u>56</u>	<u>74</u>	<u>47</u>
Tot. arb. verbruik	<u>59</u>	<u>78</u>	<u>128</u>	<u>121</u>	<u>144</u>	<u>117</u>
Arb. aanbod						
boer	100	136	136	126	136	136
losse arbeid					16	
totaal					<u>152</u>	
Over voor algem.werkzaamh.	<u>41</u>	<u>58</u>	<u>8</u>	<u>5</u>	<u>8</u>	<u>19</u>

Juli II	Aug. I	Aug. II	Sept. I	Sept. II	Oct. I Dec. II	Jan. I Apr. I	Totaal
57	46	53	46	46	236	266	1 050
7	6	7	6	7	21		92
11	10	11	10	10	34		144
					89	300	389
					11	37	48
					11	37	48
					22	74	96
<u>75</u>	<u>62</u>	<u>71</u>	<u>62</u>	<u>63</u>	<u>423</u>	<u>711</u>	<u>1 863</u>
5	5						10
	29	29				19	19
		14	35				58
10	8	11	12	9		32	232
					10	10	150
					<u>10</u>	<u>10</u>	<u>20</u>
<u>15</u>	<u>42</u>	<u>54</u>	<u>47</u>	<u>9</u>	<u>10</u>	<u>61</u>	<u>489</u>
90	104	125	109	72	433	772	2 352
146	126	146	136	136	628	688	2 776
					25	197	238
					<u>653</u>	<u>885</u>	<u>3 014</u>
<u>56</u>	<u>22</u>	<u>21</u>	<u>27</u>	<u>64</u>	<u>220</u>	<u>113</u>	<u>662</u>

BIJLAGE Va

Arbeidsaanbod en verbruik (70% grasland en 30% bouwland en 1,2 g.v.e. per koe)

	Apr. II	Mei I	Mei II	Juni I	Juni II	Juli I
Melken 42 koeien	34	47	47	43	46	46
Weideperiode						
Melkvee ophalen	5	6	7	6	7	7
Verzorgen kalveren	8	10	10	10	10	10
Stalperiode						
Voeren						
Uitmesten						
Verzorgen kalveren						
Overige werkzaamheden						
Tot. veehouderij	<u>47</u>	<u>63</u>	<u>64</u>	<u>59</u>	<u>63</u>	<u>63</u>
Bossen maaien						
Rollen/slepen						
Greppelen						
Kuilen (voordroog)			52	7	7	
Kunstmest strooien	5	7	12	7	7	7
Stalmest uitrijden						
Totaal weidebouw	<u>5</u>	<u>7</u>	<u>64</u>	<u>14</u>	<u>14</u>	<u>7</u>
Zomergerst 3,57 ha						
Suikerbieten 1,60 ha		E+W 50	E+W 5	E+W 41		
Maïs 2,-- ha	B 3 Z 7					
Suikerb,blad 1,60 ha						
Totaal akkerbouw	<u>10</u>	<u>50</u>	<u>5</u>	<u>41</u>		
Totaal arb. verbruik	<u>62</u>	<u>120</u>	<u>133</u>	<u>114</u>	<u>77</u>	<u>70</u>
Arb. aanbod						
Boer losse arbeid totaal	100	136	136	126	136	136
Over voor algem.werkzaamh.	<u>38</u>	<u>16</u>	<u>3</u>	<u>12</u>	<u>59</u>	<u>66</u>

B = bemesten V = verzorgen
 Z = zaaien O = oogsten
 E = enen St. = stoppelbew.
 W = wieden Pl. = ploegen

II	Aug. I	Aug. II	Sept. I	Sept. II	Oct. I Dec. II	Jan. I Apr. I	Totaal
50	40	47	40	40	206	232	918
7	6	7	6	7	21		92
11	10	11	10	10	34		144
					77	261	338
					11	37	48
					11	37	48
					22	74	96
68	56	65	56	57	369	632	1662
4	4						8
		26	27			14	14
							53
							66
8	6	8	7	7		22	103
						20	20
12	10	34	34	7		56	264
28	O 28	B 5			St. 14	B 5	123
					Pl. 32	Z 11	
					O 40		
12	V 12				St. 7	B 2	185
					Pl. 14	Z 2	
					O 12		
				O 16	St. 8		64
					Pl. 18		
					40		40
40	40	5		16	185	20	412
120	106	104	90	80	554	708	2338
146	126	146	136	136	628	688	2776
						129	129
						817	2905
28	20	42	46	56	74	109	567

BIJLAGE Vb

Arbeidsaanbod en verbruik (minimaal 6% en maximaal 10% bouwland en 1, 2 g. v. e. p. ko

	Apr. II	Mei I	Mei II	Juni I	Juni II	Juli I
Melken 52 koeien	40	54	54	50	54	54
Weideperiode						
Melkvee ophalen	5	7	7	6	6	
Verzorgen kalveren	10	13	13	12	13	13
Stalperiode						
Voeren						
Uitmesten						
Verzorgen kalveren						
Overige werkzaamheden						
Tot. veehouderij	55	74	74	68	73	77
Bossen maaien						
Rollen/slepen						
Grappelen						
Kuilen (voordroog)			42	42	43	39
Kunstmest strooien	6	8	11	10	11	11
Stalmestuitrijden						
Totaal weidebouw	6	8	53	52	54	49
Maïs 1, -- ha						
	B	1				
	Z	4				
Voederb. 0,50 ha		E+W	30			
Totaal akkerbouw	5	30				
Tot. arb. verbruik	66	112	127	120	127	127
Arb. aanbod						
boer	100	136	136	126	136	136
losse arbeid				3		
totaal				129		
Over voor algem. werkzaamh.	34	24	9	9	9	

B = bemesten
Z = zaaien
E = enen
W = wieden

V = verzorgen
O = oogsten
St. = stoppelbew.
Pl. = ploegen

II	Aug. I	Aug. II	Sept. I	Sept. II	Oct. I Dec. II	Jan. I Apr. I	Totaal
58	46	54	47	47	239	270	1067
7	6	7	6	7	16		87
14	12	14	13	13	32		172
					124	275	399
					17	37	54
					17	37	54
					33	74	107
<u>79</u>	<u>64</u>	<u>75</u>	<u>66</u>	<u>67</u>	<u>478</u>	<u>693</u>	<u>1940</u>
5	5						10
	25	26				17	17
		18	37				51
8	8	10	10	8		28	219
					10	10	128
<u>13</u>	<u>38</u>	<u>54</u>	<u>47</u>	<u>8</u>	<u>10</u>	<u>55</u>	<u>20</u>
				O 7	O 7	St. Pl. 4	
						9	32
4 V	4			O 10	O 55	St. Pl. B 2	
						4	110
<u>4</u>	<u>4</u>	<u>—</u>	<u>—</u>	<u>17</u>	<u>62</u>	<u>1</u>	<u>142</u>
96	106	129	113	92	550	768	2527
146	126	146	136	136	628	688	2776
					25	223	251
					653	911	3027
<u>50</u>	<u>20</u>	<u>17</u>	<u>23</u>	<u>44</u>	<u>103</u>	<u>143</u>	<u>500</u>

BIJLAGE Vc

Arbeidsaanbod en verbruik(100% grasland en 1,2 g. v. e. per koe)

	Apr. II	Mei I	Mei II	Juni I	Juni II	Juli I
Melken 52 koeien	40	54	54	50	54	54
Weideperiode						
Melkvee ophalen	5	7	7	6	6	7
Verzorgen kalveren	10	13	13	12	13	13
Stalperiode						
Voeren						
Uitmesten						
Verzorgen kalveren						
Overige werkzaamheden						
Tot. veehouderij	55	74	74	68	73	74
Bossen maaien						
Rollen/slepen						
Greppelen						
Kuilen(voordroog)			66	50	67	40
Kunstmest strooien	6	8	14	11	14	12
Stalmestuitrijden						
Totaal Weidebouw	6	8	80	61	81	52
Totaal arb. verbruik	61	82	154	129	154	126
Arbeidsaanbod						
boer	100	136	136	126	136	136
losse arbeid			25	10	25	
totaal			161	136	161	
Over voor algem.werkzaamh.	39	54	7	7	7	10

i II	Aug. I	Aug. II	Sept. I	Sept. II	Oct. I Dec. II	Jan. I Apr. I	Totaal
58	46	54	47	47	239	270	1067
7	6	7	6	7	16		87
14	12	14	13	13	32		172
					124	275	399
					17	37	54
					17	37	54
					33	74	107
<u>79</u>	<u>64</u>	<u>75</u>	<u>66</u>	<u>67</u>	<u>478</u>	<u>693</u>	<u>1940</u>
5	5						10
	29	29				19	19
		20	40				58
9	9	11	12	8		32	283
							146
					10	10	20
<u>14</u>	<u>43</u>	<u>60</u>	<u>52</u>	<u>8</u>	<u>10</u>	<u>61</u>	<u>536</u>
93	107	135	118	75	488	754	2476
146	126	146	136	136	628	688	2776
					25	207	292
					653	895	3068
<u>53</u>	<u>19</u>	<u>11</u>	<u>18</u>	<u>61</u>	<u>165</u>	<u>141</u>	<u>592</u>

BIJLAGE VIA

Arbeidsaanbod en verbruik (70% grasland en 30% bouwland en 1,0 g. v. e. per koe)

	Apr. II	Mei I	Mei II	Juni I	Juni II	Juli I
Melken 54 koeien	44	60	60	55	60	59
Weideperiode						
Melkvee ophalen	5	6	7	6	7	7
Stalperiode						
Voeren						
Uitmesten						
Overige werkzaamheden						
Tot. veehouderij	49	66	67	61	67	66
Bossen maaien						
Rollen/slepen						
Greppelen						
Hooien				31		
Kunstmest strooien	5	7	7	9	7	7
Stalmestuitrijden						
Totaal Weidebouw	5	7	7	40	7	7
Zomergerst 3,57 ha						
Suikerbieten 1,18 ha		E+W 47	E+W 24			
Maïs 2,-- ha	B 3 Z 7					
Voederbieten 0,42 ha			E+W 17	E+W 8		
Suikerb. bl. 1,18 ha						
Tot. akkerbouw	10	47	41	8		
Tot. arb. verbruik	64	120	115	109	74	73
Arbeidsaanbod						
hoer	100	136	136	126	136	136
losse arb.						
totaal						
Over voor algem.werkzaamh.	36	16	21	17	62	63

B = bemesten
Z = zaaien
E = enen
W = wieden

V = verzorgen
O = oogsten
St. = stoppelbew.
Pl. = ploegen

Juli II	Aug. I	Aug. II	Sept. I	Sept. II	Oct. I Dec. II	Jan. I Apr. I	Totaal
64	51	60	52	52	265	298	1180
7	6	7	6	7	21		92
					68	229	297
					11	37	48
					22	74	96
<u>71</u>	<u>57</u>	<u>67</u>	<u>58</u>	<u>59</u>	<u>387</u>	<u>638</u>	<u>1713</u>
4	4						8
		26	27			14	14
							53
8	6	8	7	7		22	100
						20	20
<u>12</u>	<u>10</u>	<u>34</u>	<u>34</u>	<u>7</u>		<u>56</u>	<u>226</u>
O 28	O 28	B 5			St. 14	B 5	123
					Pl. 32	Z 11	
V 9	V 9				O 30		
					St. 5	B 1	137
					Pl. 11	Z 1	
				O 16	O 12		
					St. 8		64
					Pl. 18		
V 3	V 3				O 55		
					St. 2	B 1	94
					Pl. 4	Z 1	
					30		30
<u>40</u>	<u>40</u>	<u>5</u>		<u>16</u>	<u>221</u>	<u>20</u>	<u>448</u>
<u>123</u>	<u>107</u>	<u>106</u>	<u>92</u>	<u>82</u>	<u>608</u>	<u>714</u>	<u>2387</u>
146	126	146	136	136	628	688	2776
						138	138
						826	2914
<u>23</u>	<u>19</u>	<u>40</u>	<u>44</u>	<u>54</u>	<u>20</u>	<u>112</u>	<u>527</u>

BIJLAGE VIb

Arbeidsaanbod en verbruik (minimaal 6% en max. 10% bouwland en 1,0 g. v. e. per koe)

	Apr. II	Mei I	Mei II	Juni I	Juni II	Juli I
Melken 64 koeien	49	67	67	61	67	66
Weideperiode						
Melkvee ophalen	5	6	7	6	7	7
Stalperiode						
Voeren						
Uitmesten						
Overige werkzaamheden						
Tot. veehouderij	54	73	74	67	74	73
Bossen maaien						
Rollen/slepen						
Greppelen						
Kuilen (voordroog)			43	40	43	36
Kunstmest strooien	6	8	12	12	12	11
Stalmestuitrijden						
Tot. weidebouw	6	8	55	52	55	47
Mais 1, -- ha	B Z	1 4				
Voederb. 0.50 ha		E+W	30			
Tot. akkerbouw	5	30				
Totaal arb. verbr.	65	111	129	119	129	120
Arb. aanbod						
boer	100	136	136	126	136	136
losse arbeid						
totaal						
Over voor algem.werkzaamh.	35	25	7	7	7	16

B = bemesten
Z = zaaien
E = enen
W = wieden

V = verzorgen
O = oogsten
St. = stoppelbew.
Pl. = ploegen

Juli II	Aug. I	Aug. II	Sept. I	Sept. II	Oct. I Dec. II	Jan. I Apr. I	Totaal
71	57	67	58	58	297	332	1317
7	6	7	6	7	21		92
					110	246	356
					17	37	54
					33	74	107
<u>78</u>	<u>63</u>	<u>74</u>	<u>64</u>	<u>65</u>	<u>478</u>	<u>689</u>	<u>1926</u>
5	5						10
						18	18
	27	28					55
		17	23				202
9	8	11	10	8		30	137
					10	10	20
<u>14</u>	<u>40</u>	<u>56</u>	<u>33</u>	<u>8</u>	<u>10</u>	<u>58</u>	<u>442</u>
				O 7	O 7	St. 4	
				O 10	O 55	Pl. 9	32
V 4	V 4					St. 2	110
						Pl. 4	
						B 1	
<u>4</u>	<u>4</u>			<u>17</u>	<u>62</u>	<u>20</u>	<u>142</u>
96	107	130	97	90	550	767	2510
146	126	146	136	136	628	688	2776
					25	218	243
					<u>653</u>	<u>906</u>	<u>3019</u>
<u>50</u>	<u>19</u>	<u>16</u>	<u>39</u>	<u>48</u>	<u>103</u>	<u>139</u>	<u>509</u>

BIJLAGE VIc

Arbeidsaanbod en verbruik(100% grasland en 1,0 g. v. e. per koe)

	Apr. II	Mei I	Mei II	Juni I	Juni II	Juli I
Melken 66 koeien	51	69	69	63	69	68
Weideperiode						
Melkvee ophalen	5	6	7	6	7	7
Stalperiode						
Voeren						
Uitmesten						
Overige werkzaamheden						
Tot. veehouderij	<u>56</u>	<u>75</u>	<u>76</u>	<u>69</u>	<u>76</u>	<u>75</u>
Bossen maaien						
Rollen/slepen						
Greppelen						
Kuilen (voordroog)			48	39	64	37
Kunstmest strooien	7	8	12	11	15	12
Stalmestuitrijden						
Totaal Weidebouw	<u>7</u>	<u>8</u>	<u>60</u>	<u>50</u>	<u>79</u>	<u>49</u>
Totaal arb. verbruik	<u>63</u>	<u>83</u>	<u>136</u>	<u>119</u>	<u>155</u>	<u>124</u>
Arb. aanbod						
boer	100	136	136	126	136	136
losse arbeid			8		25	
totaal	<u>100</u>	<u>136</u>	<u>144</u>	<u>126</u>	<u>161</u>	<u>136</u>
Over voor algem.werkzaamh.	37	53	8	7	6	12

Juli II	Aug. I	Aug. II	Sept. I	Sept. II	Oct. I Dec. II	Jan. I Apr. I	Totaal
73	59	69	60	60	304	343	1357
7	6	7	6	7	21		92
					112	251	363
					17	37	54
					<u>33</u>	<u>74</u>	<u>107</u>
<u>80</u>	<u>65</u>	<u>76</u>	<u>66</u>	<u>67</u>	<u>487</u>	<u>705</u>	<u>1973</u>
5	5					19	10
	29	29					19
		17	37				58
9	8	10	12	8		31	242
							143
					<u>10</u>	<u>10</u>	<u>20</u>
<u>14</u>	<u>42</u>	<u>56</u>	<u>49</u>	<u>8</u>	<u>10</u>	<u>60</u>	<u>492</u>
94	107	132	115	75	497	765	2465
146	126	146	136	136	628	688	2776
					23	225	281
					<u>651</u>	<u>913</u>	<u>3057</u>
<u>52</u>	<u>19</u>	<u>14</u>	<u>21</u>	<u>61</u>	<u>154</u>	<u>148</u>	<u>592</u>

2 BIJLAGE VIIa

Wintervoerproductie en aankopen (1,4 g.v.e. per koe)

	Plan 1 E		Plan 2 E		Plan 3 E	
	70% grasi. en 30% bouwł.		min. 6% en max. 10% bouwł.		100% grasland	
	Totaal	Vre	Totaal	Vre	Totaal	Vre
	ZW		ZW		ZW	
Produkten van eigen bedrijf						
Voordroogkuil	4 086	766	22 178	4 103	26 178	4 843
Maïs	10 500	630	5 250	315		
Voederbietten	2 835	227	3 375	270		
De aankopen zijn						
Sulkerbiettenblad en-kop	9 504	1 404	16 112	2 323	16 806	2 423
Graszaadhooł	5 021	496	7 433	734	7 759	766
Droge pulp	1 693	153	1 576	142	9 213	830
Krachtvoer	15 262	5 635	15 997	5 906	15 116	5 504
Totaal eigen bedrijf en aankopen	48 901	9 301	71 921	13 793	75 072	14 366
Voederbehoefte in de stalperiode	46 550	8 884	68 522	13 138	71 501	17 709
5% voor verliezen en boven de norm voeren	2 328	444	3 426	657	3 575	685
	48 878	9 328	71 948	13 795	75 076	14 994

BIJLAGE VIIb

Wintervoerproductie en aankopen (1,2 g.v.e. per koe)

	Plan 1 D		Plan 2 D		Plan 3 D	
	70% grasl. en 30% bouwvl.		min. 6% en max. 10% bouwvl.		100% grasland	
	Totaal	Totaal	Totaal	Totaal	Totaal	Totaal
	ZW	Vre	ZW	Vre	ZW	Vre
Produkten van eigen bedrijf						
Voordroogkuil	8 062	1 496	24 778	4 584	31 824	5 888
Mafs	10 500	630	5 250	315		
Voederbieten			3 375	270		
De aankopen zijn						
Suikerbietenblad en-kop	8 985	1 327	15 616	2 251	15 616	2 251
Graszaadhoed	4 753	469	6 209	613	4 893	483
Droge pulp	611	55	178	16	4 052	365
Krachtvoer	13 377	4 939	14 391	5 314	13 440	4 382
Totaal eigen bedrijf en aankopen	46 308	8 916	69 797	13 363	69 825	13 369
Voederbehoefte in de stalperiode	44 100	8 518	66 518	12 730	66 518	12 730
5% voor verliezen en boven de norm voeren	2 205	426	3 326	637	3 326	637
	46 305	8 944	69 844	13 367	69 844	13 367

Wintervoerproductie en aankopen (1,0 g.v.e. per koe)

	Plan 1 D		Plan 2 F		Plan 3 F	
	70% grasl. en 30% bouwvl.		min. 6% en max. 10% bouwvl.		100% grasland	
	Totaal	Vre	Totaal	Vre	Totaal	Vre
	ZW		ZW		ZW	
Produkten van eigen bedrijf						
Hooi	2 990	686				
Voordroogkuil			22 710	4 201	27 102	5 041
Maïs	10 500	630	5 250	315		
Voederbieten	2 835	227	3 375	270		
De aankopen zijn						
Suikerbietenblad en-kop	9 588	1 416	16 013	2 309	16 509	2 391
Graszaadhooi	5 093	503	7 386	729	7 619	752
Droge pulp	2 664	240	1 160	105	8 364	754
Krachtvoer	16 731	6 178	16 868	6 228	15 435	5 699
Totaal eigen bedrijf en aankopen	50 401	9 880	72 762	14 157	75 029	14 610
Voederbehoefte in de stalperiode	48 006	9 396	69 312	13 440	71 478	13 860
5% voor verliezen en boven de norm voeren	2 400	470	3 466	672	3 574	693
	50 406	9 866	72 778	14 112	75 052	14 553